

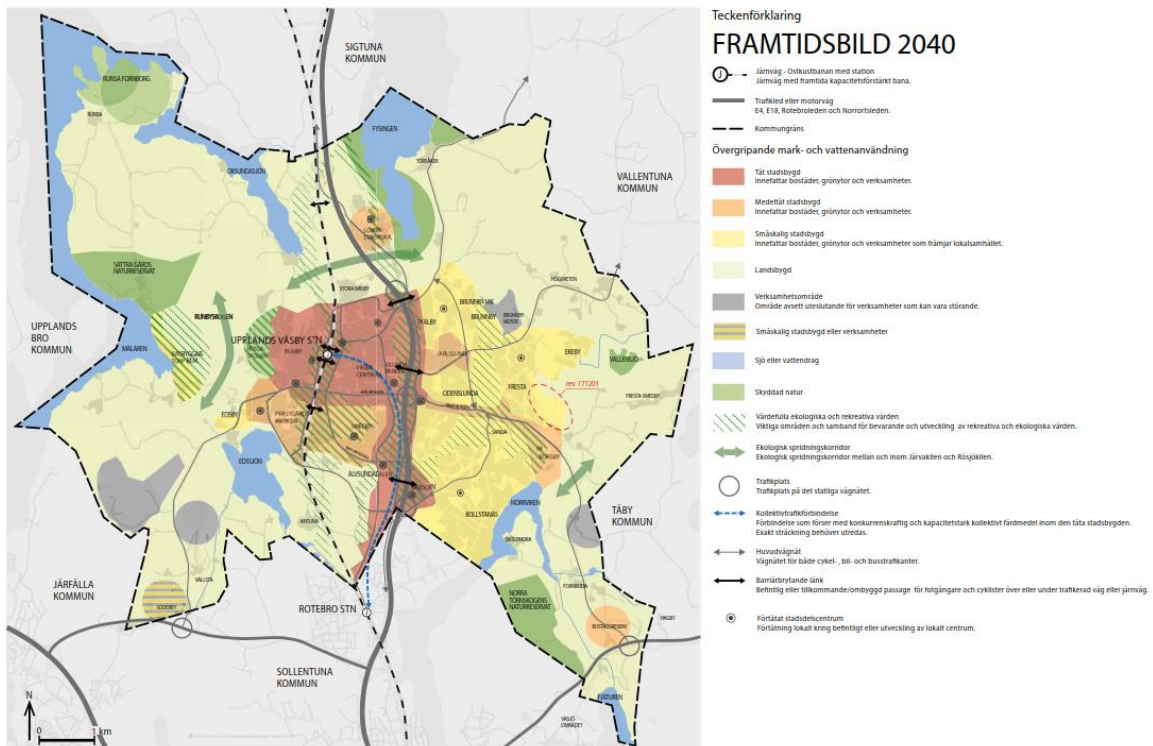
RAPPORT

UPPLANDS VÄSBY KOMMUN

Hållbarhetsbedömning Väsbystad 2040

Slutversion

UPPDRAGSNUMMER 1182016000

LEVERANS

2018-04-24

Sammanfattning

Upplands Väsby kommun har tagit fram ett förslag till en ny översiktsplan (ÖP) för år 2040 och har uppdragit åt Sweco göra en miljöbedömning av planen i enlighet med 6 kap. 11§ miljöbalken. Kommunen har valt att ta ett bredare grepp om hållbarhetsfrågorna och utvidga miljöbedömningen till en hållbarhetsbedömning som omfattar ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter.

I bedömningarna av ekologisk hållbarhet ingår aspekterna energi och hushållning, klimat, mark och vatten, ekosystemtjänster och naturvärden. I social och kulturell hållbarhet ingår bostadsförsörjning, trygg boendemiljö, mötesplatser, identitet och inkludering, utbildning, folkhälsa, luftkvalitet, ljudmiljö, rekreation, landskaps och stadsbild, kulturmiljövärden och transporter. I ekonomisk hållbarhet ingår lokal och regional ekonomi, effektiv utbyggnad, service, arbetstillfällen och näringsliv. Bedömningarna av planförslaget och nollalternativet har gjorts utifrån en tänkt situation år 2040.

I bedömningen har en bedömnings skala använts, där positiva konsekvenser för en hållbarhetsaspekt har tilldelats ett positivt värde (+1 eller +2) och negativa konsekvenser, har tilldelats ett negativt värde (-1 och -2). För vissa hållbarhetsaspekter har bedömningen gjorts att alternativen innebär neutrala konsekvenser (0), vilket innebär att miljöpåverkan av alternativen år 2040 motsvarar den miljöpåverkan som är idag. För respektive aspekt har gjorts en bedömning av dels risk för negativa konsekvenser och dels potential till positiva konsekvenser. Avståndet mellan risken och potentialen visar att utfallet är beroende av hur planens intentioner genomförs. Finns det en stor potential men samtidigt en stor risk ökar vikten av att styra genomförandet av planen. De revideringar och tydliggöranden som gjorts av planförslaget efter samrådet, medför att sannolikheten för positiva konsekvenser av planförslaget för flera av de ingående miljöaspekterna ökar något. Däremot är avståndet mellan risk och potential densamma.

Framtidsbilden innebär sammantaget en potential till betydligt större positiva konsekvenser än nollalternativet och risken för negativa konsekvenser är avsevärt mindre. Störst skillnad mellan planförslaget och nollalternativet är det för de ekonomiska aspekterna, särskilt lokal och regional ekonomi samt för näringslivet.

För planförslaget är det generellt sett ett större avstånd mellan risk och potential än för nollalternativet, mycket beroende på att planförslaget innebär en större potential till positiva konsekvenser. Särskilt stort är utrymmet för de ekologiska konsekvenserna. Där finns stora möjligheter att påverka utfallet beroende på hur planen genomförs.

Planförslaget innebär överlag mest positiva konsekvenser för de sociala aspekterna. Där är också avståndet minst mellan risk och potential, eftersom planen har en tydlig styrning. Effektiv utbyggnad sticker ut som en aspekt som innebär stor potential och liten risk med planförslaget. För några aspekter, t.ex. trygg boendemiljö och utbildning, är konsekvenserna samma för både framtidsbilden och nollalternativet. Sannolikt beror detta på att dessa aspekter i stor utsträckning styrs av andra faktorer än av översiktsplanen.

I huvudsak pekar framtidsbilden och nollalternativet i samma riktning.

Planförslaget kan innebära en potential för kommunen att klara miljö kvalitetsnormerna för luft och buller i stadsmiljön. Vad gäller miljö kvalitetsnormerna för vatten är bedömningen att planförslaget i sig inte innebär någon tydlig vägledning i positiv riktning utan att andra planer t.ex. vattenplanen är mer styrande.

Vidare är bedömningen att planförslaget uppfyller de nationella miljö kvalitetsmålen på ett betydligt bättre sätt än nollalternativet.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund och syfte	1
2	Avgränsningar	2
2.1	Geografisk avgränsning	2
2.2	Tidsmässig avgränsning	2
2.3	Avgränsning i hållbarhetsaspekter	3
2.3.1	Ekologisk hållbarhet	3
2.3.2	Social (och kulturell) hållbarhet	4
2.3.3	Ekonomisk hållbarhet	6
3	Metod och bedömningsgrunder	7
3.1	Bedömningsprocessen	7
3.2	Bedömningsskala	7
3.3	Miljökvalitetsnormer	10
3.4	Miljökvalitetsmål	10
3.5	Projektspecifika mål	12
4	Alternativ	13
4.1	Nollalternativ	13
4.2	Framtidsbilden	14
5	Konsekvensbedömning av alternativen	17
6	Måluppfyllelse	40
6.1	Miljökvalitetsnormer	40
6.2	Avstämning mot miljömålen	40
7	Samlad bedömning	45
8	Förslag på åtgärder	48
8.1	Ekologisk hållbarhet	48
8.2	Social hållbarhet	48
8.3	Ekonomisk hållbarhet	49
9	Medverkande	50

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Kommuner ska enligt 6 kap. 11§ miljöbalken genomföra en miljöbedömning av planer som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Upplands Väsby kommun har tagit fram ett förslag till en ny översiktsplan (ÖP) för år 2040, som omfattas av det kravet och ska därför genomgå en miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Kommunen har i och med den nya ÖPn valt att ta ett bredare grepp om hållbarhetsfrågorna och utvidga miljöbedömningen genom att komplettera de ekologiska aspekterna med konsekvensbedömningar även av sociala samt ekonomiska aspekter, i en samlad hållbarhetsbedömning. Bedömningen uppfyller miljöbalkens krav på miljöbedömning och MKB.

Syftet med hållbarhetsbedömningen är att lyfta hållbarhetsfrågorna i den översiktliga planeringen genom att göra en konsekvensbedömning av framtidsbilden-år 2040 i översiktsplanen.

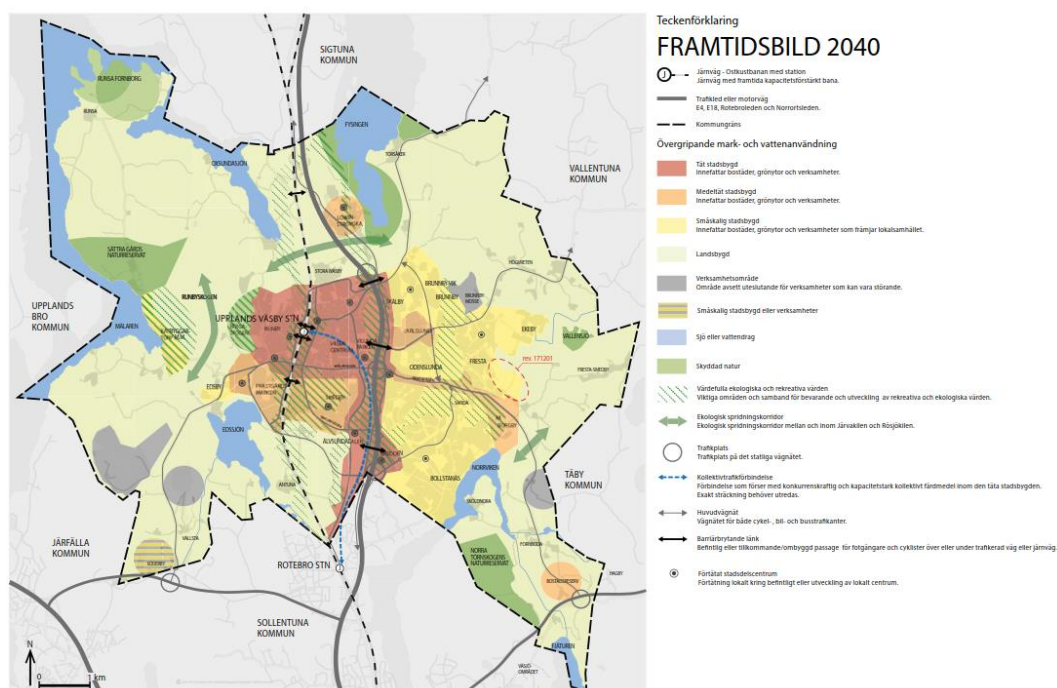
Dokumentet ska ge en samlad bild av de konsekvenser som framtidsbilden förväntas ge upphov till, som antingen kan bidra till eller motverka utvecklingen inom de tre hållbarhetsområdena. Att göra denna bedömning i ett tidigt planeringsskede ger bättre förutsättningar att kunna minska den förväntade negativa påverkan, jämfört med en bedömning senare i detaljplaneskedet.

Mindre revideringar av hållbarhetsbedömningen har gjorts hösten 2017. Detta efter att översiktsplanen reviderats i samband med synpunkter som kommit in under samrådet.

2 Avgränsningar

2.1 Geografisk avgränsning

Figur 1, visar Upplands Väsby kommun och området som innefattas i översiktsplanens framtidsbild. Upplands Väsby kommuns läge i Stockholmsregionen och de nära samarbeten som finns med närliggande kommuner gör att framtidsbildens påverkansområde även kommer sträcka sig utanför kommungränserna. Detta gäller exempelvis ekonomiska aspekter, klimatpåverkan, transporter, energiförsörjning och grön- och blåstrukturer.

Figur 1. Framtidsbild år 2040 för Upplands Väsby kommun.

2.2 Tidsmässig avgränsning

Väsby kommun har valt att använda år 2040 som jämförelseår för översiktsplanens framtidsbild, och denna avgränsning gäller även för hållbarhetsbedömningen. Vid denna tidpunkt antas översiktsplanen vara realiserad.

2.3 Avgränsning i hållbarhetsaspekter

En hållbar utveckling av Upplands Väsby kommun bygger på samverkan mellan ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. De aspekter som anses signifikanta att beakta i bedömningen och utvecklingen av översiktsplanens framtidsbild redovisas nedan tillsammans med definitioner av vad de innefattar. Vid avgränsningen har hänsyn tagits till områdets befintliga värden och planförslagets karaktär.

2.3.1 Ekologisk hållbarhet

I ekologisk hållbarhet ingår energi och hushållning, klimat, mark och vatten, ekosystemtjänster och naturvärden.

Energi och hushållning
Förutsättningar för att producera och distribuera el och värme på ett resurssnålt och klimatneutralt sätt, t.ex. förutsättningar för lokal produktion av energi.
Behov av att ta nya eller återanvända råvaror (eller ny mark) i anspråk för att åstadkomma exploatering.
Förutsättningar för att återanvända produkter och återvinna material utan onödiga transporter, på ett platseffektivt sätt. (och genom att göra det attraktivt för människor att bidra till detta.)
Förutsättningar för lokal försörjning och kommunal självhushållning genom möjlighet till odling.
Klimat
Förutsättningar för att de transporter som sker medför att utsläpp med klimatpåverkan kan minskas.
Förutsättningar för att el och värmeförsörjning kan lösas på ett sätt så att utsläpp med klimatpåverkan undviks eller minimeras.
Förutsättningar för klimatanpassning t ex möjlighet att minimera påverkan av översvämningar.
Mark och vatten
Förutsättningar att värna grundvattenförekomsten i Stockholmsåsen (se även ekosystemtjänster).
Förutsättningar för miljömässiga och effektiva VA-lösningar. Möjlighet till strategisk VA-utbyggnad som innebär så få meter rörledning som möjligt per invånare i kommunen samt förutsättningar för kommunal anslutning av VA istället för enskilda lösningar, där det är lämpligt.
Förutsättningar för LOD-lösningar (se även ekosystemtjänster).
Förutsättningar för att värna ytvattenförekomster (övergödning och utsläpp av föroreningar).
Markföroreningar.

Ekosystemtjänster
Förutsättningar att bibehålla och/eller tillskapa habitat och en hög biodiversitet.
Tillgång till icke hårdgjorda ytor dvs. grönytor för att: <ul style="list-style-type: none"> • minska påverkan av värmeböljor • förbättra luftkvalitet (genom vegetationens luftrenande förmåga) • bidra till ökad luftcirkulation i tätbebyggelse • möjliggöra lokal infiltration av regnvatten (för att rena dagvatten och minska risken för översvämningar)
Förutsättningar för kort- och långsiktig tillgång till rent vatten genom att värna färskvattenreservoarers kapacitet och kvalitet (se även grundvatten och ytvatten).
Tillgång till anlagda och naturliga grönytor för rekreation, pollination m.m.
Naturvärden
Värnande av områden som har en utpekad ekologiskt värde, t.ex. riksintresse, natura 2000, naturreservat, (strandskyddat område), områden som ingår i kommunens eller länsstyrelsens naturvårdsinventering, objekt som identifierats i ängs- och betesmarksinventeringen eller dylikt.
Förutsättningar för bildandet av naturreservat eller annat skydd.
Rörelsefrihet för djurliv och växter, som påverkar möjligheterna för spridning mellan biotoper och som orsakas av exploatering. (Barriäreffekter för människa har inte innefattats här utan återfinns under sociala konsekvenser.)
Successiv delning av biotoper eller sammanhängande områden med ekologiska funktioner i mindre och mindre delar, orsakad av mellanliggande exploatering.

2.3.2 Social (och kulturell) hållbarhet

I social och kulturell hållbarhet ingår bostadsförsörjning, trygg boendemiljö, mötesplatser, identitet och inkludering, utbildning, folkhälsa, luftkvalitet, ljudmiljö, rekreation, landskaps och stadsbild, kulturmiljövärden och transporter. Bedömningar som avser barnens, äldres, ungdomars perspektiv och personer med funktionsnedsättning innefattas under respektive aspekt.

Bostadsförsörjning
Möjlighet att förse befolkningen med ett varierat utbud av tillräckligt många bostäder och bostäder av tillräckligt god och adekvat kvalitet för alla samhällsmedborgare.

4(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

Trygg boendemiljö
Förutsättningar för att uppleva miljön som trygg och säker.
Förutsättningar att må bra genom att ha en trygg, trivsamt och stimulerande utemiljö i sitt närområde, förmår utvecklas optimalt, (t.ex. i skola/barnomsorg) få utlopp för sin kreativitet samt att vardagen kan ordnas så att de inte upplever stress eller rädsla när de rör sig mellan sina målpunkter.
Mötesplatser
Förutsättningar för att det finns platser där människor med olika bakgrund och från olika delar av kommunen och regionen möts, i form av planerade och oplanerade möten. (Multifunktionella mötesplatser och mötesplatser för barn),
Förutsättningar för aktivt föreningsliv.
Koppling mellan kommunal och kommersiell service och mötesplatser.
Identitet och inkludering
Känsla av identitet och samhörighet – att känna sig som en av många och känna en trygghet i det. Identiteten kan t.ex. vara lokal, kommunal eller regional.
Förutsättningar för att ta emot nyanlända (och plats för mångkultur).
Utbildning
Förutsättningar för utbildning av hög pedagogisk kvalitet och ändamålsenliga lärandemiljöer på rimligt avstånd från de platser där de som utbildas bor.
Förutsättningar för ett livslångt lärande (lärande som vuxen).
Folkhälsa
Förutsättningar för att hålla sig fysiskt och psykiskt frisk och känna välbefinnande t.ex. genom möjlighet till rörelse, rekreation och möjlighet att undvika stress.
Förutsättningar för alla till meningsfull fritid.
Förutsättningar att välja gång och cykel framför bil.
Luftkvalitet
Förutsättningar för att klara miljö kvalitetsnormer för luft.
Förutsättningar för en bra luftmiljö i befintliga och tillkommande bostäders närhet och i den offentliga miljön
Ljudmiljö
Förutsättningar för en bra ljudmiljö i befintliga och tillkommande bostäders närhet och i den offentliga miljön.

Rekreation
Tillgång till områden som möjliggör återhämtning och positiva upplevelser både i form av daglig närrekreation och längre helg- och semesterrekreation.
Värnande av mark, som inte är permanent bebyggd eller hårdgjord, för potentiell småskalig odling eller rekreationsområden.
Landskaps- och stadsbild
Förutsättningar att åstadkomma stadsmässiga kvaliteter så som affärsutbud, mötesplatser, folkvimmel mm.
Förutsättningar för att bevara en levande landsbygd och möjliggöra för alla kommuninvånare att ta del av dess värden.
Förutsättningar att skapa och bevara estetiska värden i landskapet.
Kulturmiljövärden
Förutsättningarna att bevara, utläsa och uppleva kulturmiljövärden och möjligheter för kommuninvånare och besökare att tillgodogöra sig dessa. (möjlighet till aktivt val).
Transporter
Möjlighet till förflyttning med utgångspunkt från var människors målpunkter finns och hur kopplingarna mellan dessa ser ut.
Förutsättningar för effektiva transporter.

2.3.3 Ekonomisk hållbarhet

I ekonomisk hållbarhet ingår lokal och regional ekonomi, effektiv utbyggnad, service, arbetstillfällen och näringsliv.

Lokal och regional ekonomi
Förutsättningar att nå samhällsekonomiska mål genom god planering.
Förutsättningar att skapa en fungerande lokal och regional ekonomi för att tillgodose kommuninvånarnas behov.
Kommunens roll i den regionala ekonomin, interaktion med övriga kommuner i regionens ekonomier och grad av ekonomiskt beroende av regionen för att tillgodose kommuninvånarnas behov.
Effektiv utbyggnad
Förutsättningar för tät/multifunktionell bebyggelsestruktur.
Förutsättningar för effektivt markutnyttjande.

6(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

Service
Förutsättningar för god kommunal service för alla kommuninvånare.
Förutsättningar för att kommersiell service kommer alla kommuninvånare till del.
Arbetsstillfällen
Förutsättningar att hålla en oförändrad eller ökad andel arbetsstillfällen i förhållande till den växande befolkningen.
Näringsliv
Förutsättningar för kommersiell verksamhet.

3 Metod och bedömningsgrunder

3.1 Bedömningsprocessen

Hållbarhetsbedömningen har genomförts stegvis och parallellt med översiktsplanearbetet. Avgränsningen i det första steget, gjordes tillsammans med kommunens tjänstemän för att arbeta fram relevanta aspekter som på ett fullgott sätt följer planförslaget och framtidsbildens karaktär.

En grupp experter inom ekologisk, social/kulturell och ekonomisk hållbarhet har genomfört bedömningarna av de konsekvenser, för respektive hållbarhetsprocess, som framtidsbilden ger upphov till, samt konsekvenserna av nollalternativet, d.v.s. om översiktsplanen inte antas.

Bedömningarna har även gjorts med utgångspunkt från en nulägesbeskrivning ("planeringsförutsättningar") som kommunen har tagit fram och som kommer att finnas i kommunens översiktsplan. I bedömningarna tas hänsyn till om det finns tematiska planer som kan möjliggöra ett långsiktigt och strategiskt arbete och som kan ha inverkan på framtidsbilden. Exempel på detta är t.ex. vattenplan, trafikplan och utvecklingsplan för ekosystemtjänster.

3.2 Bedömningsskala

I hållbarhetsbedömningen av översiktsplanens framtidsbild har en bedömningsskala använts, se

Tabell 1. I de fall framtidsbilden bedöms medföra positiva konsekvenser för en viss hållbarhetsaspekt, så har den aspekten tilldelats ett positivt värde. Om framtidsbilden istället bedöms medföra negativa konsekvenser, så har aspekten tilldelats ett negativt värde.

8(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

Tabell 1. Bedömningskala för hållbarhetsbedömningen.

Konsekvensbedömning	Poäng
Stora positiva konsekvenser	+2
Positiva konsekvenser	+1
Neutrala konsekvenser	0
Negativa konsekvenser	-1
Stora negativa konsekvenser	-2

Med hjälp av bedömningskalan har potential för positiva konsekvenser och risker för negativa konsekvenser för hållbarhetsaspekterna analyserats. Genom de poäng som sätts kan konsekvenserna redovisas i två värderingsor i syfte att underlätta jämförelser mellan nollalternativet och framtidsbilden.

I slutänden beror konsekvenserna för de olika aspekterna på hur översiktsplanen tillämpas samt på detaljplanering och genomförande. Översiktsplanen är styrande till viss del men kan ge utrymme för viss differens i resultatet på framtidsbilden. Detta kan t ex bero på nya planeringsförutsättningar som skiljer sig från de förväntade. Det mest korrekta torde därför vara att ange ett spann för troliga konsekvenser.

I bedömningarna redovisas därför både risk för negativ påverkan och potential för positiv påverkan för de olika aspekterna. Den positiva och negativa påverkan redovisas i en tvågradigskala: trolig positiv och möjlig positiv påverkan samt trolig negativ och möjlig negativ påverkan.

Avståndet mellan risken och potentialen visar på möjligheten att påverka utfallet av scenariot. Finns det en stor potential men samtidigt en stor risk ökar vikten av att styra planutformningen så att potentialen optimeras och riskerna minimeras. Om risken är bedömd på den positiva skalan innebär det att det inte bedöms finnas någon risk för negativa konsekvenser.

Neutrala konsekvenser i tabellen ovan betyder inte att situationen kommer att vara likvärdig med nollalternativet utan det handlar om att en miljöpåverkan motsvarande den som är idag är att förvänta. Själva miljöpåverkan kommer dock i de allra flesta fall att ha ändrat skepnad i viss mån.

”Enpoängsnivån” i tabellen ovan innebär negativa eller positiva konsekvenser som inte är lika omfattande som i ”tvåpoängsnivån”. Detta innebär dock inte att t.ex. negativa konsekvenser bör uppfattas som endast små, utan de kan vara påtagliga och bör därmed inte förbises. Nivåerna ska istället tolkas som skillnader i påverkan och inte något exakt mått på hållbarheten.

3.3 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999. Enligt 5 kap miljöbalken ska en miljökvalitetsnorm ange de föroreningsnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse eller som miljön eller naturen kan belastas med utan fara för påtagliga olägenheter.

De miljökvalitetsnormer som är aktuella för bedömning är:

- Kvävedioxid (NO₂), partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}) och marknära ozon i utomhusluft (SFS 2010:477)
- Omgivningsbuller (SFS 2004:675)
- God status i vattenförekomster (SFS 2004:660)

Slutsatser kring hur översiktsplanen och nollalternativet förhåller sig till miljökvalitetsnormerna sammanfattas i avsnitt 6.1.

3.4 Miljökvalitetsmål

Det svenska miljömålssystemet innehåller ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål och 24 etappmål. Generationsmålet beskriver inriktning på en samhällsomställning som behöver ske inom en generation för att miljökvalitetsmålen ska nås. Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd för Sveriges miljö-, natur- och kulturreсурser som miljöarbetet ska leda till. Etappmålen används som uppföljning på vägen för att nå miljökvalitetsmålen.

Länsstyrelsen ansvarar för samordningen av det regionala arbetet för att uppnå de svenska miljömålen. Upplands Väsby kommuns ÖP anses beröra samtliga miljömål förutom *Storslagen fjällmiljö*, *Skyddande ozonskikt* samt *Hav i balans och levande kust och skärgård*.

Med hjälp av översiktsplanen är det möjligt att göra sektorsövergripande avvägningar och skapa möjligheter till att lokalt anpassa och konkretisera miljökvalitetsmålen samt att se till att målen förverkligas. I avsnitt 6.2 redovisas hur den nya översiktsplanen och nollalternativet förhåller sig till miljömålen. De 16 nationella miljökvalitetsmålen redovisas nedan. I Stockholms län har sex miljömål prioriterats särskilt: *Begränsad klimatpåverkan*; *Frisk luft*, *Gifrfri miljö*, *Ingen övergödning*, *God bebyggd miljö* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

1. Begränsad klimatpåverkan

"Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås."

2. Frisk luft

"Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas."

10(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

3. Bara naturlig försurning

"De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar."

4. Giftfri miljö

"Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försurbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrundsnivåerna."

5. Skyddande ozonskikt

"Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning."

6. Säker strålmiljö

"Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning."

7. Ingen övergödning

"Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten."

8. Levande sjöar och vattendrag

"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas."

9. Grundvatten av god kvalitet

"Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag."

10. Hav i balans, levande kust och skärgård

"Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

11. Myllrande våtmarker

"Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden."

12. Levande skogar

"Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."

13. Ett rikt odlingslandskap

"Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks."

14. Storslagen fjällmiljö

"Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

15. God bebyggd miljö

"Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas."

16. Ett rikt växt- och djurliv

"Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd."

3.5 Projektspecifika mål

Målen kommer från Vision Väsby Stad 2040 och beskriver kommunens viktigaste planeringsuppgifter för att uppnå en önskad utveckling:

Det kreativa Väsby: skapa lärande och kreativ miljö. En god start och möjlighet till lärande i livet. Ta tillvara på den kompetens som finns.

Mötesplatsen Väsby: utveckla plats för nuvarande och framtida Väsbybor där kommunen upplevs som tillgänglig, attraktiv, trygg och upplevelserik.

Naturen i Väsby: värna och utveckla tillgången på grönska och vatten samtidigt som kommunen växer och får en tätare bebyggelsestruktur.

Näringslivets Väsby: bra balans mellan näringslivets utveckling och kommunens befolkningsökning. Fortsätta dra fördelar av det goda geografiska läget.

Väsby i storstadsregionen: vidareutveckla U-Vs identitet och förstärka kommunens roll i regionen.

Ett robust Väsby: risk klimat och hälsa: fortsätta utveckla ett samhälle som främjar en god folkhälsa för en växande befolkning och som samtidigt är rustat för framtida osäkerheter och påfrestningar.

4 Alternativ

4.1 Nollalternativ

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska enligt miljöbalken innehålla en beskrivning av miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs, det så kallade nollalternativet. Nollalternativet innebär alltså att ingen ny kommuntäckande översiktsplan upprättas och att kommunens utveckling fortsätter att ske med utgångspunkt från nu gällande översiktsplan.

Översiktsplanen "Framtidens Upplands Väsby - Den modena småstaden" antogs av kommunfullmäktige 2005 och aktualitetsförklarades 2010. Vid aktualitetsförklaringen uttalade kommunfullmäktige att översiktsplanen då i huvudsak var aktuell men att arbetet med en ny översiktsplan borde påbörjas under nästa mandatperiod. I juni 2013 beslutade kommunstyrelsen om att en ny översiktsplan för kommunen skulle tas fram och redan samma år hade en ny vision; Vision Väsby Stad 2014 presenterats. Översiktsplanen är därför ett planeringsunderlag som idag inte fungerar tillfredställande för att vägleda kommunens beslutsfattande mot en hållbar utveckling.

Översiktsplanen har sex generella fokusområden:

Stadsliv: åstadkomma en tydlig tät stadskärna av centrala Upplands Väsby med en blandning av bostäder och en koncentration av serviceutbud.

Det nära Upplands Väsby: skapa ett hållbart transportsystem på småstadens villkor.

Bo i Upplands Väsby: åstadkomma nya bostäder och utveckling av de som finns.

Kunskap och tillväxt: satsningar inom kommunens näringslivsutveckling och utbildningssystem.

Upplevelserika Upplands Väsby: skapa förutsättningar för utveckling av kultur- och fritidsliv.

Gröna Upplands Väsby: satsningar på den gröna miljön, effektiv energianvändning samt rent vatten och vatten som upplevelse.

Översiktsplanen fokuserar på förtätning av den centrala staden och Väsby centrum ska fortsätta utvecklas som kommunens kommersiella huvudcentrum.

Genomgående utgår översiktsplanen från 2005 från en lägre tillväxthastighet jämfört med planförslaget och är mindre fokuserad på att utveckla kommunikation och lättillgänglighet inom kommunen. Planen fokuserar på spårbundna kommunikationer som innebär att kommunen integreras i Mälardalens samverkan och ekonomi.

Ett av delmålen i översiktsplanen från 2005 är minskat trafikbuller. Det är utpekade som ett av de viktigaste delmålen för en positiv utveckling av kommunen.

Översiktsplanen från 2005 har ett stort fokus på åtgärder inom vatten och naturmiljö vilket bland annat inbegriper avlopp inklusive dagvatten, dricksvatten, strandskydd, biotopskyddsområden och naturreservat m.m. I planen ingår inte ekosystemtjänster, vilket innefattar andra aspekter inom natur och miljö. Vidare saknas fokus på klimat och det saknas klimatanpassningsåtgärder.

Nollalternativet innebär en avsaknad av tydlig styrning för utveckling av landsbygden. Det kan innebära att sammanhållna miljöer och gröna stråk kan försvinna och att t.ex. skogs – och odlingslandskap med bevarandevärden tas i anspråk för exploatering. Då finns en risk att riksintressen och andra utpekade värden inte tillgodoses i tillräcklig omfattning.

Med nollalternativet är det troligt att det kommer att saknas planeringsstöd för vilka områden som är lämpliga att detaljplanlägga eller lämna bygglov inom för att tillmötesgå den befolkningsökning som blir aktuell. Konsekvenserna blir då att kommunen behöver utföra fördjupade översiktsplaner eller planprogram innan ett område kan planläggas, vilket ger merarbete och fördröjer planläggningen. När det saknas ett helhetsperspektiv blir det också svårt att skapa en genomtänkt bebyggelseutveckling för befolkningsstillväxten. Det finns risk att det istället sker punktvis förändring som t.ex. mindre etableringar av bostäder i anslutning till befintlig bebyggelse.

Utan aktuell översiktsplan sker en sämre övergripande planering av kollektivtrafikförbindelser och gång- och cykelvägar i kommunen.

Utvecklingen skulle sannolikt påverkas i högre utsträckning av marknadskrafter. Troligen blir bebyggelsen mer spridd i nollalternativet. I nollalternativ finns sannolikt en risk att mark som är mindre lämplig för bostadsbebyggelse eller verksamheter behöver tas i anspråk, för att kompensera för en lägre täthet. Med nollalternativet kommer det inte att finnas någon tydlig riktning för hur Väsby ska rustas för framtiden och för den befolkningsstillväxt som förväntas.

Nollalternativet innebär vidare att det kommer saknas riktlinjer för att bidra till visionen i den regionala utvecklingsplanen, RUF 2010, att vara Europas mest attraktiva storstadsregion och bidra till att uppnå de fyra övergripande målen i förslaget till RUF 2050. Visionen i det regionala perspektivet blir på så sätt svårare att nå. Nollalternativet innebär att det blir svårare att möta de utmaningar som har identifierats som förutsättningar för planeringen. Nollalternativet kan innebära att kommunen blir sämre rustad, med för få antal bostäder, kommunal service etc. och att det invånarantal som visionen siktar på, år 2040, inte är rimligt.

4.2 Framtidsbilden

Framtidsbilden i den nya översiktsplanen illustrerar hur Väsby stad kan se ut år 2040. Den har tagits fram bland annat med stöd av den medborgardialog som hölls 2014. Den visar hur kommunens utmaningar ska klaras och vad de formulerade planeringsinriktningarna betyder översiktligt.

Upplands Väsby planerar att år 2040 ha vuxit till 63 000 invånare. Genomgående fokus i framtidsbilden ligger på att anpassa kommunen för denna befolkningsökning. I bedömningarna av planförslaget innebär en något större befolkningsökning genomgående en något större resursanvändning och energiförbrukning samt ett ökat tryck på kommunal service m.m.

14(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

En förtätning kommer att ske av stadskärnan i Väsby och i ett sammanbindande stråk mellan centrala Väsby, Älvsundadalen och Bredden. Bostäder finns på båda sidor av E4:an med välbelägna förbindelser över motorvägen. Genom att bygga tät stad minskas exploateringens negativa påverkan på miljön samtidigt som förtätningen ger ett ökat serviceunderlag och kan bidra till bättre förhållanden också för dagens Väsbybor. Enligt planförslaget bör bostadsökningen och förtätningen ske succesivt så att den offentliga servicen kan utökas parallellt på ett sätt som är både socialt och ekonomiskt hållbart. Utveckling av medeltät stadsbygd har fram till 2040 skett i några områden utanför den centrala stadskärnan.

De sammanbindande bebyggelsestråken mellan centrala Väsby, Älvsundadalen och Bredden bildar bra förbindelser för gående och cyklister och ger förutsättningar för effektiv kollektivtrafik. En sammanlänkning mellan kommunens västra och östra delar finns genom flera förbindelser över E4:an och järnvägen. Stadskärnan med Väsby station och centrum är sammankopplad österut och västerut genom utveckling i Runby och vid trafikplats Glädjen.

I den täta staden utvecklas grönstrukturen genom fickparker, alléer och gröna gårdar som har en framträdande roll och ger kvaliteter där det råder brist på markytor. Fokus i framtidsbilden ligger även på ett mer effektivt utnyttjande av lokaler och utveckling av samlingsplatser som kan användas för flera ändamål. Exempelvis kan skolor användas för andra aktiviteter på kvällstid.

I framtidsbilden läggs vikt på att finna områden för utveckling av verksamheter. Med den begränsade tillgången till mark för nyetableringar behöver det ske förtätning och utveckling mot verksamheter som passar in i en tätort där inte boende och verksamheter stör varandra. Större kontorsetableringar ska i huvudsak ske i anslutning till stationen. Områdena som planeras för verksamheter är: Johanneslundsområdet, Älvsundadalen, Bredden, Väsby centrum, Runbyområdet, Vällsta och Söderby.

Utanför den täta stadsbygden sker en försiktigare utveckling i en mer småskalig stadsbygd, med bibehållen karaktär. Genom att erbjuda bostadsområden med olika identiteter realiserar visionen om mångfald och att det finns plats för alla i Väsby.

År 2040 är grönstrukturen och kulturmiljön högt prioriterade. Väsby erbjuder en god livsmiljö med stora rekreationsområden och bostadsnära natur där värdefulla ekosystemtjänster värnats. Även inne i centrala Väsby finns sammanhängande områden som har goda förutsättningar för att producera ekosystemtjänster inom den täta och medeltäta staden. Dessa är bland annat Frestadalen, Smedbyskogen och områden längs med E4 och Älvsundadalen, med bland annat befintliga åsrester. I andra delar av Väsby finns en brist på gröna kvalitéer som behövs för att producera ekosystemtjänster. Utmed E4 och järnvägen finns mycket hårdgjord mark. Vid omvandling planeras här en utveckling av olika värden som exempelvis nya grönytor med träd, buskar, öppen dagvattenhantering och infiltrerbar mark samt lokala odlingsmöjligheter.

I framtidsbilden för år 2040 har landsbygden fått nytt fokus och utvecklats i samspel med utvecklingen av stadsbygden. Landsbygdens kvaliteter har förstärkts som en viktig del av kommunens identitet. De gröna kilarnas funktion och landsbygdens övriga höga natur- och kulturvärden har bevarats och utvecklats. Områden för friluftsliv är lättillgängliga för kommuninvånarna och andra besökare. På landsbygden bedrivs ett aktivt jord- och skogsbruk.

Sammanfattningsvis är planeringsinriktningarna i den nya översiktsplanen på många sätt lik inriktningen i den gamla översiktsplanen, men den nya översiktsplanen har en tydligare ambition att skapa en beredskap för att möta en större befolkningstillväxt. Den nya översiktsplanen tar också ett större grepp kring hållbarhetsfrågorna.

16(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

5 Konsekvensbedömning av alternativen

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Ekologisk hållbarhet	
Energi och hushållning	
<p>För att främja en hållbar energiförsörjning planeras i framtidsbilden för energieffektiva byggnader och bostäder som ligger väl under rådande energikrav från Boverkets byggregler (BBR). Detta innebär att kommunens energianvändning inte kommer att öka i samma takt som befolkningen. Kommunen planerar för att uppmuntra småskalig förnyelsebar energiproduktion inom kommunen, från exempelvis sol och andra källor. Kommunen ska i övrigt, genom dialog med ägare av fjärrvärmenät och elnät, arbeta för en energianvändning som är hållbar, resurseffektiv och förnybar. Kommunen saknar rådighet att direkt påverka energianvändningen. Detta innebär att förutsättningarna för resurseffektiv energikonsumtion är god men planen innebär i huvudsak inte några förändrade förutsättningar för energiproduktion.</p> <p>Företagens energianvändning uppmärksammas i samband med prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet och inom ramen för kommunens energirådgivning.</p> <p>Planförslaget fokuserar på att utbyggnad av anläggningar för elförsörjning så som kraftledningar, transformatorstationer m.m. inte ska ta ny mark i anspråk. Möjligheten att markförlägga luftledningar för elförsörjningen ska utredas där det kan vara motiverat av möjligheten att bygga bostäder.</p> <p>Planförslaget begränsar ianspråktagandet av större områden med jordbruksmark, med undantag för Borgbyområdet samt strax norr därom. Detta möjliggör utveckling och bevarande av livsmedelsproduktion med fokus på lokal och regional marknad, samt biologisk mångfald och kulturmiljövärden. Ambitionen är också att de boende i stadsbygden ska ges möjlighet till tätortsnära odling.</p> <p>Den täta staden planeras så att det finns möjligheter till källsortering både i fastigheterna och i det offentliga rummet. Utrymmen för sophämtning och källsortering placeras så att de är lättillgängliga både för de som lämnar och de som hämtar avfallet. Även i övriga kommunen ska det finnas goda möjligheter till källsortering. Det ska finnas ett utbyggt nät av platser reserverade för återvinningsstationer till exempel i anslutning till större butiker. Detta främjar källsortering och återvinning.</p> <p>Bergtäkten i Vällsta finns kvar under planperioden enligt planförslaget. Försörjning av massor fyller ett regionalt behov.</p>	<p>Enligt översiktsplanen från 2005 ska kommunen verka för att såväl nuvarande som nyttillkommande bostads- och verksamhetsområden kan försörjas med förnyelsebara energislag. En utvidgning av det nuvarande fjärrvärmenätet ska eftersträvas och i övriga fall ska så långt som möjligt förnyelsebara uppvärmningsmetoder användas som solvärme, närvärme, pellets. Enligt planen bör erforderlig plats för sådana anläggningar reserveras vid kommande utbyggnader. Nollalternativet innebär således en positiv inriktning mot hushållning med mark och energi, d.v.s. en potential till positiva konsekvenser.</p> <p>Enligt översiktsplanen ställs nya krav på utrymmen för att sortera och hantera avfall nära där människor bor och arbetar. I kommande bostadsområden bör plats reserveras för ytterligare återvinningsstationer. Detta är gynnsamt för källsortering.</p> <p>Bebyggelse och andra förändringsåtgärder tillåts på landsbygden under förutsättning att det är förenligt med pågående eller planerad markanvändning och inte berörs av förordnande eller särskilda bestämmelser.</p> <p>Nollalternativet innebär att större områden med jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse vilket motverkar möjligheter till själv-/närförsörjning. Det finns ingen tydlig frånstyrning i översiktsplanen från 2005 från exploatering av landsbygden som gynnar hushållning av jordbruksmark.</p> <p>I översiktsplanen saknas även fokus på försörjning av livsmedel från lokal odling.</p> <p>Kvarvarande delar av Stockholmsåsen i kommunen ska bevaras. Inga nya grus- eller bergtäkter bedöms öppnas i kommunen under planperioden. Detta talar för en hushållning av grus och sandmaterial som är en ändlig resurs.</p>

Planförslaget innebär sammantaget en potential till stora positiva konsekvenser (+2) men samtidigt en risk för negativa konsekvenser (-1) avseende energi och hushållning. (-1/+2)	Nollalternativet innebär sammantaget en potential till positiva konsekvenser (+1) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) vad gäller energi och hushållning. (-1/+1)
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Klimat	
<p>Förtätningen i redan exploaterade områden, i kollektivtrafiknära lägen, satsningar på kollektivtrafik, gång- och cykelvägar, ger bättre förutsättningar än idag för kortare transporter och ett effektivt kollektivtrafiksystem. Detta ökar möjligheterna att utsläpp med klimatpåverkan kan minskas.</p> <p>Planförslaget fokuserar även på energieffektiva byggnader och energieffektiviseringsåtgärder vid renovering av befintliga byggnader. Småskalig, förnyelsebar energiproduktion inom kommunen från sol och andra källor uppmuntras.</p> <p>Klimatpåverkan medför större nederbörds mängder och förändrade temperaturer som bland annat skapar risk för översvämningar. Förtätningen som planeras kan innebära att icke hårdgjorda ytor byggs bort, vilka är viktiga som skydd mot detta. Fokus på fickparker, alléer och gröna gårdar kan motverka denna risk. En förtätning innebär möjlighet till positiva konsekvenser genom att det är möjligt att behålla mer obebyggd mark utanför den täta stadsbygden och den totala ytan som tas i anspråk begränsas. Ett förtydligande av kommunens ambition vad gäller hänsyn till risk för översvämning har gjorts i planförslaget. Ny sammanhållen bebyggelse och samhällsfunktioner av betydande vikt placeras ovanför nivån för beräknat högsta flöde vid vattendrag och över + 2,7 meter längs Mälarens stränder.</p> <p>Fokusområden för översvämningar är områden där många viktiga samhällsfunktioner finns och risken för översvämning är stor (på grund av Väsbyås läge och hög andel hårdgjorda ytor.) Vid planering av ny bebyggelse i t.ex. Väsby entré är detta av särskild vikt att beakta. De delar av kommunen som redan idag har fungerande flödesreglerande egenskaper, exempelvis våtmarker och låglänta strandområden, ska bevaras när kommunen utvecklas.</p>	<p>Nollalternativet kan innebära en förtätning av Väsby kärna samtidigt som en utbyggnad norr om Väsby tätort samt ökad och spridd bebyggelse på landsbygden. En sammantagen glesare bebyggelse kan öka antalet privatbilstransporter och utsläppen av växthusgaser. Då förutsättningarna för effektiv kollektivtrafik mellan kommunens delar är otillräckliga ökar utsläppen till luft något i samband med biltransporter. Översiktsplanen har en riktning att förbättra kollektivtrafiken genom t ex hög turtäthet, rimligt biljettpreis m.m.</p> <p>I översiktsplanen från 2005 finns även en ambition att satsa på förnyelsebara energislag och en utvidgning av det nuvarande fjärrvärmenätet, vilket innebär en positiv riktning.</p> <p>Då nollalternativet innebär ett sämre planeringsstöd för fokusering på kollektivtrafik och förnyelsebar energi är risken stor för att dessa satsningar inte kommer till stånd.</p> <p>En tät stadskärna innebär en risk för att gröna ytor i staden tas i anspråk, vilka är viktiga för samhällets robusthet mot ett förändrat klimat bland annat med mer nederbörd, risk för översvämningar, belastning på vattenstrukturer och skydd vid ökade temperaturer. Däremot blir bebyggelsen utanför stadskärnan mer spridd vilket medför större konsekvenser genom småskaliga intrång på grönytor, se vidare i ekosystemtjänster samt mark och vatten.</p> <p>Nollalternativet innebär en sämre planering för hantering av översvämningar i och med klimatförändringarna med större nederbörds mängder. Detta medför större risker för att samhällsviktiga funktioner skadas vid översvämning.</p>

18(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

<p>Trots de klimatanpassningar och åtgärder som planeras i framtidsbilden, såsom kollektivtrafiksatsningar, förtätning med bättre tillgänglighet och grönområden, energieffektivisering etc., innebär en ökad befolkning generellt mer trafik, ökade transporter och energianvändning som i sin tur medför ökade utsläpp av växthusgaser. De klimatanpassningsåtgärder som planeras innebär en potential till ett bra skydd mot negativa översvämningseffekter.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en potential till stora positiva konsekvenser (+2) för klimatet men samtidigt en risk för negativa konsekvenser (-1)</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet potential till positiva konsekvenser (+1) för klimatet men även en risk för stora negativa konsekvenser (-2).</p> <p>(-2/+1)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Mark och vatten	
<p>Grundvattentillgången är koncentrerad till Stockholmsåsen och Hammarby grundvattentäkt utgör reservvattentäkt. Runt Hammarby råder en primär skyddszon och längs hela Stockholmsåsen råder sekundär skyddszon för dricksvattentäkt. Det finns en hel del bebyggelse i den sekundära zonen men även viss bebyggelse i den primära zonen, vilket kan innebära en risk för påverkan. Av planförslaget framgår att varken vattenkvalitet eller kvantitet får försämrats genom tillkommande bebyggelse. Ett helhetsgrepp kring hanteringen av Stockholmsåsen ska tas inom kommunen och efterföljande planering i vattenskyddsområdet ska ta hänsyn till resultatet av det arbetet. Detta innebär en förstärkning utav skyddet av grundvattnet i åsen.</p> <p>Vid anläggandet av ny trafikplats på E4an vid Hammarby, ska utformning och placering göras bl.a. med hänsyn till Stockholmsåsen.</p> <p>Bebyggelse nära Mälaren (Sättra) kan innebära risk för negativ påverkan på Mälaren som dricksvattentäkt. Riksintresse för dricksvattentäkten är under framtagande.</p> <p>För att säkerställa att dricksvatten kan levereras har kommunen som målsättning att det ska finnas fler alternativ för dricksvattenförsörjningen (vattenförsörjning ska vara möjlig från två riktningar) för att få robusthet i systemet.</p> <p>Förtätningen i redan exploaterade områden i kommunen ger goda förutsättningar för miljömässiga och effektiva VA-lösningar genom korta ledningssträckor och få enskilda avlopp.</p>	<p>I nollalternativet är skyddsområdet för reservvattentäkten hårt exploaterat och samlad bebyggelse är planerad inom primär skyddszon. Detta innebär en stor risk för påverkan på dricksvattenkvaliteten och dricksvattenförsörjningen.</p> <p>Nollalternativet innebär mer spridd utbyggnad i perifera lägen vilket medför större andel enskilda avlopp och/eller längre ledningssträckor för kommunala lösningar och sämre förutsättningar för effektiv och strategisk VA-utbyggnad. Detta kan innebära ett sämre renat avloppsvatten som släpps till vattendrag eller grundvatten (recipient). I kommunen finns ca 200 enskilda vattentäkter som riskerar att påverkas vid spridd utbyggnad på landsbygden. Detta kan ske t ex genom förorening från enskilda avlopp eller jordbruk.</p> <p>Nollalternativet innebär bra förutsättningar för LOD genom den glesa bebyggelsestrukturen utanför centrala Väsby. Förutsättningarna för LOD-lösningar är sämre i tätortskärnan och risk kan finnas att utrymme inte säkras.</p> <p>Bebyggelse nära Mälaren (Sättra) kan innebära risk för negativ påverkan på Mälaren som dricksvattentäkt från t ex dagvatten och avlopp. Riksintresse för dricksvattentäkten är under framtagande.</p> <p>I ÖP 2005 pekas gamla industriområden ut för omvandling till bostadsområden. Detta kan skapa behov av sanering av markföroreningar. Saneringen innebär att marken renas, vilket är övervägande positivt för risken för påverkan på yt- och grundvatten.</p>

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Mark och vatten fortsättning	
<p>Att utbyggnad av kommunalt VA utanför den tätbebyggda staden samlas till få platser innebär att medvetna investeringar kan göras både av kommunala och privata aktörer. Sammantaget innebär framtidsbilden en potential till goda förutsättningar för effektiva och miljömässiga VA-lösningar.</p> <p>Grönytor vilka är viktiga för rening av dagvatten och infiltration kommer sannolikt att minska i den täta stadsbygden.</p> <p>Utrymmen för dagvattendammar och lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) inom stadsbebyggelsen kan prioriteras i den grönstruktur som sparas eller tillskapas där och utformas så att de också bidrar till rekreativa värden. Planförslaget syftar till att tillgodose LOD-lösningar vilket innebär att det finns stöd i planen för goda lösningar. Särskilt fokus på dagvattennätet finnas inom Stockholmsåsens avrinningsområde.</p> <p>En tät bebyggelsestruktur innebär att mark som tidigare använts för verksamheter i den tätbebyggda staden tas i anspråk. Detta kan innebära behov av marksaneringar vilket är övervägande positivt för påverkan på yt- och grundvatten. I ett förändrat klimat med större risk för bland annat skyfall och översvämningar, finns risk att spridningen av föroreningar från förorenad mark ökar. Detta ska beskrivas och omhändertas i en framtida klimatanpassningsplan.</p> <p>Risker för ras och skred ökar vid större nederbördsmängder. Områden med känsliga markförhållanden måste särskilt beaktas och hanteras vid exploatering. Erosionskänsliga områden åtgärdas genom att grönska planteras längs med vattendragen.</p> <p>Jordbruket ska bedrivas långsiktigt och miljöanpassat. Åtgärder ska vidtas för att förhindra näringsläckage till vatten. Då kommunen inte har rådighet över marken finns en uppenbar svårighet att säkerställa detta.</p> <p>För att uppnå god status för vattendrag genomförs åtgärder i kommunens vattenplan och naturvårdsplan. Riktning och prioriteringar av åtgärder saknas i planförslaget.</p>	<p>I nollalternativet finns ingen planering för hantering av översvämningar. Detta kan bland annat innebära en större risk för föroreningsspridning från översvämmade ytor.</p> <p>I nollalternativet redovisas konkreta åtgärder för att minska påverkan på vattenkvaliteten i Upplands Väsby sjöar och vattendrag. Detta kan medföra positiva konsekvenser om åtgärderna genomförs. Nollalternativet bedöms sammantaget innebära en risk för negativa konsekvenser på vattenmiljön i och med ett sämre skydd för grundvattnet, sämre LOD-lösningar i tätorten, fler småskaliga VA-lösningar som kan innebära ett ökat utsläpp av spillvatten till känsliga recipienter samt att framtida översvämningssproblem inte hanteras. Konkreta åtgärder finns för att värna och förbättra vattenkvaliteten vilket ger en potential till positiva konsekvenser om de genomförs.</p>

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Mark och vatten fortsättning	
<p>I planförslaget finns dock en planeringsinriktning som berör detta- "Status i vattenförekomsterna ska förbättras så att miljö kvalitetsnormerna för dessa uppfylls." Vidare hänvisas till vattenmyndigheternas åtgärdsprogram som en grund för planering och åtgärder. Det nämns också att det är viktigt att planera för en lämplig markanvändning för att begränsa mängden föroreningar till grundvatten, vattendrag och sjöar. Sammantaget innebär detta ett förtydligande och en viss förstärkning av möjligheterna att med planförslaget uppnå god vattenstatus.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget neutrala (0) till positiva konsekvenser (+1) för påverkan på mark och vatten.</p> <p>(0/+1)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet en potential till positiva konsekvenser (+1) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) för påverkan på mark och vatten.</p> <p>(-1/+1)</p>

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Ekosystemtjänster	
<p>En strategi som innebär förtätning av befintliga bebyggda områden, innebär goda förutsättningar för att utanför tätorten bibehålla och utveckla befintliga större områden med hög biodiversitet. Detta ger en grund för att bibehålla och förbättra stödjande ekosystemtjänster. Förtätningen kan dock medföra att de habitat och områden med hög biologisk mångfald som idag finns i tätortsmiljöerna försvinner. Därmed finns en risk för utarmning av de ekologiska samband som finns idag.</p> <p>Förtätning av befintliga tätorter innebär också goda möjligheter till att bibehålla och utveckla en storskalig tillgång till olika kulturella ekosystemtjänster (t.ex. grönytor för rekreation och upplevelser) och olika typer av reglerande tjänster (pollinering, vattenrening, buffert mot extrema väderhändelser etc.).</p> <p>Befintliga och potentiella värden kan härledas till om mångfunktionella ytor som ger flera tjänster på en gång kan bibehållas och skapas i de exploaterade områdena. Utgångspunkten är att minska defragmentering och istället upprätthålla och stödja utveckling av sammanhängande funktioner och värden, d.v.s. de lokala ytorna ska knytas samman med de storskaliga för att bilda en helhet.</p> <p>Ny exploatering i befintliga tätortsområden ger goda möjligheter till att medvetet utveckla olika typer av reglerande ekosystemtjänster som lokalt bidrar till gott upplevt lokalklimat och minskar risker för både hälsa och materiella skador av extrema väderhändelser. Bibehållande och utvecklande av nätverk av olika typer av grönska/gröna områden (t.ex. fickparker, alléer, stadsdelsparker och till prunkande förskolegårdar)</p> <p>Plan för ekosystemtjänster används som planeringsunderlag för att få en helhetssyn över ekosystemtjänster vid planläggning.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en risk för negativa konsekvenser (-1) men även en stor potential till positiva konsekvenser (+2) avseende ekosystemtjänster</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Nollalternativet innebär att det finns sämre möjligheter till helhetssyn och sämre planeringsmässigt stöd för vilka områden som bör värnas och exploateras. Det finns en större risk för att större områden med hög biodiversitet naggas i kanten och utarmas. De habitat med hög biologisk mångfald som finns i redan bebyggda områden kan lättare sparas men det finns en risk att deras värden underskattas och därmed kan en långsam utarmning ske genom kumulativa småskaliga ingrepp.</p> <p>Att utvecklingen sker utan tydligt översiktsplanestöd kan också ge märkbara kumulativa effekter av småskaliga intrång i områden som idag tillhandahåller olika kulturella ekosystemtjänster (t.ex. grönytor för rekreation och upplevelser) och olika typer av reglerande tjänster (pollinering, vattenrening, buffert mot extrema väderhändelser etc.). Reglerande ekosystemtjänster kan bidra till gott upplevt lokalklimat och minskar risker för både hälsa och materiella skador av extrema väderhändelser. På lång sikt kan nollalternativet medföra att resiliensen mot t.ex. extrema väderhändelser minskar.</p> <p>Plan för ekosystemtjänster används som planeringsunderlag för att få en helhetssyn över ekosystemtjänster vid planläggning, vilket ger ett visst stöd i planeringen.</p> <p>Nollalternativet kan också innebära en glesare bebyggelse, vilket ofta medför en större andel hårdgjorda ytor per capita än en mer tät utveckling (mer vägar, mer kvartersmark etc. per kvm bostadsyta). Därmed ökar risken för föroreningsbelastning på dagvatten. Sammantaget innebär det på lång sikt sämre kvalitet och kvantitet på naturligt infiltrerat vatten och därmed en försämring av färskvattenreservoarers kapacitet och kvalitet.</p> <p>Plan för ekosystemtjänster används som planeringsunderlag vid planläggning. Detta medför att nollalternativet innebär en potential till positiva konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en potential till positiva konsekvenser (+1) och en risk för negativa konsekvenser (-2) gällande ekosystemtjänster.</p> <p>(-1/+1)</p>

22(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Naturvärden	
<p>Förtätning inom befintlig tätort gör att risken för fragmentering (uppdelning i mindre delar) av omgivande landskap kan minimeras, då mindre yta av helt oexploaterade ytor tas i anspråk. En ökad bebyggelse och trafik medför dock alltid en viss risk för fragmentering, om grönytor tas i anspråk. En av planeringsinriktningarna i planförslaget är dock att grönstruktur i stadsmiljön i största möjliga mån ska bevaras och utvecklas vid exploatering, vilket förstärker möjligheterna att ändå bibehålla naturvärden och grönytor inom tätorten.</p> <p>I den täta och medeltäta staden planeras för gröna strukturer som även kan fungera som biologiska spridningsvägar. Detta kan vara alléer, parker och ekodukter. Ekodukter kan förbinda naturområden i öst och väst och därmed minska järnvägens och E4:ans barriäreffekter. Det finns dock en risk för att ekodukter inte kommer till stånd och att barriäreffekterna blir oförändrade eller större än idag, på grund av bebyggelseförtätningen.</p> <p>Norr om tätorten bibehålls det viktiga spridningssambandet för att säkerställa det ekologiska utbytet mellan Järvakilen och Rösjökilen. Ingrepp som stör kilarnas funktion skall undvikas och negativ påverkan skall kompenseras så att de biologiska och rekreativa värdena bevaras. Kommunen har ett ansvar att, i samarbete med övriga berörda kommuner, se till att Rösjökilen och Järvakilen bevaras, utvecklas och är tillgängliga.</p> <p>En förtätning kan komma att prövas i kommunens sydöstra del med koppling till Väsjöområdet i Sollentuna som ligger mitt i Rösjökilen. Ambitionen är att området disponeras så att naturvärden bibehålls och förstärks för att upprätthålla spridningssamband mellan Törnaskogen och Rösjökilen österut.</p> <p>Den nya bebyggelsen inom ytorna för småskalig stadsbygd lokaliseras i första hand i befintliga knutpunkter och anpassas till terräng- och naturvärden. Där den småskaliga stadsbygden angränsar till en grön kil t.ex. vid Edsby beaktas dess värden i stadsutvecklingen för att värna naturvärdena och tillvarata dess funktion som gröna lungor, spridningskorridor och förmåga att reglera lokalklimatet.</p>	<p>Enligt översiktsplanen från 2005 är grönstrukturen en del av Upplands Väsby's karaktär som ska bevaras och utvecklas genom att bevara och utveckla kopplingarna mellan bostadsnära grönområden och större sammanhängande strövområden. Åtgärder inriktas särskilt på att minska barriäreffekterna i form av vägar och järnvägar. De gröna kilarnas funktion ska värnas och eventuell ny bebyggelse ska inte äventyra dess funktion.</p> <p>Översiktsplanen från 2005 tar upp ett flertal utpekade områden av särskilt intresse, exempelvis viktiga ängs- och betesmarker, våtmarker, mossar, vattendrag och gröna kilar. Exploatering och påverkan på dessa områden bör i största mån undvikas.</p> <p>Länsstyrelsen har föreslagit att fyra nya områden i kommunen ska skyddas som naturreservat – Fysingen med omgivning, Runsa fornborg, Vallensjö och Törnaskogen. Vallensjö naturreservat bildades 2006. Södra Törnaskogens naturreservat bildades 2010. Fysingen och Runsa fornborg har inte reservatbildats. Bergaskogen finns inte med som förslag i översiktsplanen. Troligen innebär nollalternativet i sig inte någon betydande risk för att inte reservatsbildning sker, då ansvaret ligger hos Länsstyrelsen och inte kommunen.</p> <p>I översiktsplanen från 2005 finns således en tydlig planeringsinriktning för att skydda värdefull natur.</p> <p>Nollalternativet kan vidare innebära en begräsning av bebyggelsestakten vilket ger en potential för mindre negativa konsekvenser genom mindre markanspråk.</p> <p>Men ett bristande planeringsstöd finns en risk för små kumulativa ingrepp som tillsammans medför negativa konsekvenser för naturmiljövärdena. Det finns också en risk för fragmentering av habitat eftersom styrningen av exploatering på landsbygden är mindre tydlig. Dessa faktorer innebär en risk för stora konsekvenser för naturmiljön på längre sikt. Se vidare under avsnittet om Ekosystemtjänster.</p> <p>Inga åtgärder planeras för att överbrygga E4 och järnvägen som biologiska spridningsbarriärer.</p>

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Naturvärden fortsättning	
<p>Vid en utveckling av Söderby ska särskild hänsyn tas till Järvakilen då risk finns för att ianspråktagande där kan medföra att ekologiska spridningssamband försvinner eller försvagas. Detta har också bäring på den utveckling som planeras i närliggande kommuner. Grönområden och grönstråk integreras med bebyggelsen. Dessa ambitioner kan innebära en potential till stora positiva konsekvenser om de genomförs.</p> <p>Enligt planförslaget ska fördjupade naturinventeringar göras vid nyexploatering där inte underlag redan finns, så att värden uppmärksammas tidigt i planeringen.</p> <p>Kommunen avser också att aktivt informera och uppmuntra markägare till natur- och miljöhänsyn så att viktiga värden bevaras.</p> <p>Naturresevat och skyddade naturområden föreslås vid Fysingen, Runsa fornborg, Bergaskogen och Kairoområdet, vilket stärker dessa värdekärnor och gör att de kan fortsätta bidra till en hög biologisk mångfald. Områdena ska skyddas i samverkan med markägare.</p> <p>Utöver de områden som har ett formellt skydd finns många områden som huser höga värden. Natur- och vattenområden som har påvisats ha höga ekologiska och rekreativa värden ska enligt planförslaget bevaras och utvecklas t ex Smedbyskogen, Frestadalen, Råbäcksskogen, Bollstanässkogen och Sandaskogen i den östra delen samt Bergaskogen i den västra delen. Även större grönområden som ingår i de gröna kilarna såsom Järvakilen och Rösjökilan har höga ekologiska och rekreativa värden.</p> <p>Enligt planförslaget ska skogsmark brukas på ett sätt som främjar höga natur- och rekreationsvärden. Detta har dock kommunen rådighet över endast på sin egen mark. Det finns därför en stor osäkerhet i hur hög grad det genomförs i kommunen som helhet.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en risk för negativa konsekvenser (-1) men även en stor potential till positiva konsekvenser (+2) på naturmiljön.</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet en potential till positiva konsekvenser (+1) och en risk för negativa konsekvenser (-1) på naturmiljön.</p> <p>(-1/+1)</p>

24(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Social (och kulturell) hållbarhet	
Bostadsförsörjning	
<p>Statistiska analyser visar att främst unga bor i storstäderna p.g.a. attraktiva arbetsmarknader, men bostadspriserna leder till en utflyttning från centrum när vi blir äldre och bildar familj. Kommunens utvecklingsinriktning rustar för variation och diversifiering genom att skapa ett varierat bostadsutbud avseende upplåtelseformer, storlek och kostnadsnivåer.</p> <p>Många av befolkningskategorierna som barn, studenter, äldre m.fl. samt olika socioekonomiska grupperingar är beroende av kollektivtrafik och/eller ett väl fungerande GC-nät. Förtätning i bebyggelsen ger goda förutsättningar för såväl kollektivtrafik samt närhet till service. Den kommunala servicen behöver ges utrymme och växa i takt med att befolkningen gör det. Planförslaget ger goda förutsättningar för detta, men det finns också en risk att konkurrensen om platsen nära kollektivtrafiken blir för stor. Det bedöms finnas potential för stora positiva konsekvenser och små risker för negativa.</p> <p>Diversifiering innebär samtidigt utmaningar vad gäller balansen med vad som är önskvärt att blanda i den förtätade staden. Exempelvis kan grupperna av studenter och äldre ha olika behov och krav på omgivande miljöer och det finns därmed en risk för att vissa behov inte tillgodoses.</p> <p>Det finns vidare en risk att det uppstår motstånd mot för stor blandning med missnöjda kommuninvånare som flyttar som följd. Detta skulle då innebära att möjligheten till bostadsförsörjning i attraktiva områden blir otillräcklig och vice versa i andra områden.</p> <p>Attraktiviteten i boendemiljö handlar också om utformningen, där det nyskapande ska rymmas tillsammans med befintlig bebyggelse. (Se Stads- och landskapsbild)</p> <p>Tillgång till bostäder rymmer också andra näraliggande värden. De privata rummen (exempelvis kvartersgårdar) behöver också tillgodose olika målgruppers olika behov och behöver därmed ställa tydliga krav på utformningen.</p> <p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en</p>	<p>Det finns en målsättning att skapa mångfald med blandade bostadstyper och upplåtelseformer. Detta gynnar bostadsförsörjning för många olika grupper och skapar gynnsamma förutsättningar för inkludering. Det möjliggör också boende i livets alla skeden.</p> <p>Enligt SCB beräknas invånare i Sveriges storstäder öka med nära 40 procent de kommande 40 åren och förortskommunerna är de som växer mest.¹ Även andelen nyanlända har ökat på ett oförutsebart sätt under senaste tiden. Med den utvecklingsinriktning och -takt som anges enligt nollalternativet så är det inte troligt att Väsby kan möta denna befolkningsökning. Det finns en risk att variation inte kan skapas fullt ut inom ramen för nollalternativet då detta innebär en otillräcklig planberedskap.</p> <p>Mot bakgrund av den senaste tidens befolkningsförändring i form av nyanlända tar inte heller nollalternativet behovet av bostäder för just denna grupp i tillräckligt stor beaktning.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en potential till</p>

¹ Sveriges Nya Geografi 2015

potential till stora positiva konsekvenser (+2) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) avseende bostadsförsörjning. (-1/+2)	positiva konsekvenser (+1) men även en risk för negativa konsekvenser (-2) vad gäller bostadsförsörjning. (-2/+1)
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Trygg boendemiljö	
<p>Framtidsbilden innebär en blandning av bostäder och näringsliv. Detta ger förutsättningar för levande stadsdelar, med mer frekvent rörelse och många människor över olika tider på dygnet. Det gynnar upplevd trygghet. Planering och utformning har stor betydelse, t ex att inte förlägga endast kommersiell service i botten på flerbostadshusen, att vända entréer utåt, att planteringar inte skapar "döda" vinklar, att skapa hög synlighet kring bil- och cykelparkering etc. Det finns potential för stora positiva konsekvenser.</p> <p>Infrastrukturen runt boendet påverkar också upplevd trygghet och att det finns ett välförsett och tryggt utformat GC-nät samt kollektivtrafik är positivt. Utformningen blir betydelsefull ur ett trygghetsperspektiv. Det finns potential för positiva konsekvenser men det finns även en viss risk för motsättningar mellan olika grupper och funktioner som kan innebära negativa konsekvenser.</p> <p>För barn och unga är tillgången till bostadsnära ytor för lek, idrott och kultur viktigt för tryggheten och att säkert kunna ta sig till och från dessa själva och på ett tryggt sätt. (Se vidare Folkhälsa och Rekreation)</p> <p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en potential till positiva konsekvenser (+1) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) för trygg boendemiljö. (-1/+1)</p>	<p>En öppen och säker boendemiljö är ledord enligt översiktsplanen 2005. Nollalternativet innebär likväl tämligen otydliga planeringsförutsättningar och ett sämre helhetsperspektiv i planeringen. Det är framförallt osäkert hur områdena utanför stadskärnan kan utvecklas m.a.p. trygghet. Det finns risk för små negativa - neutrala konsekvenser.</p> <p>Med en tät stadskärna ges förutsättningar för ett tätbefolkat stadsrum och därmed mer frekvent folkliv och rörelse vilket kan upplevas av många människor ge en ökad trygghet. I områdena utanför stadskärnan finns risk att upplevelsen av trygghet inte förbättras. Det finns en större risk för funktionsseparering i regelrätta bostadsområden och verksamhetsområden, som skapar sämre möjligheter frekvent rörelse och många människor över olika tider på dygnet. Det innebär sammantaget neutrala konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en potential till positiva konsekvenser (+1) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) för trygg boendemiljö. (-1/+1)</p>
Mötesplatser	
<p>Mötesplatser är platser att träffa andra, det vill säga torg, parker och grönytor men även gång- och cykelvägar, hållplatser för kollektivtrafik, gator och service. Det finns statistiska samband mellan servicetillgänglighet och tätortsgrad, vilket innebär att en tätare bebyggd ort har större tillgänglighet till service (offentlig service och handel). Kommunen ska, antingen i egen regi eller genom privata aktörer, säkerställa tillgången på offentlig service i form av vård, omsorg och mötesplatser för alla grupper i samhället.</p>	<p>Nollalternativet innebär en utveckling av centrala Väsby för handel och service och arbetsplatser. Därmed kan mötesplatser skapas. ÖP 2005 har dock inte lika medveten fokus på tillskapande av mötesplatser, vilket medför att förutsättningarna att tillskapa goda mötesplaner i nollalternativet är mindre än med planförslaget.</p> <p>Översiktsplanen från 2005 utgår från förhållanden före den stora ökningen av immigranter förutspåddes och utgår från en mindre befolkningsökning.</p>

Mötesplatser fortsättning	
<p>Tillgänglighet till mötesplatser, antal, avstånd emellan dem och utformning påverkar om möten sker och vilka som kommer att mötas.</p> <p>Tillgång till sittbänkar, utsmyckning, erbjudande om olika aktiviteter i offentliga rum påverkar också detta. Placering och antal mötesplatser är lättare att styra i en översiktsplan, medan utformning och tillgång till service är beroende av flera faktorer som kommunen inte har rådighet över.</p> <p>Planförslaget fokuserar mötesplatser i första hand till den täta staden och några platser utanför. I planförslaget finns planeringsinriktningar kring hur kommunen vill stötta upp och tänka strategiskt kring mötesplatser generellt. Det finns dock en risk att övriga delar av kommunen förbises när det gäller skapande av mötesplatser vilket utgör en risk för negativa konsekvenser. Olika grupper har olika behov. Planförslagets intentioner att skapa mångfunktionalitet för ytor och lokaler ger möjlighet till flexibilitet och ett varierat utbud. Det ger potential till stora positiva konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en risk för negativa konsekvenser (-1) men en potential till stora positiva konsekvenser (+2).</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Det finns därför en risk med att mötesplatserna i detta alternativ både blir för få till antalet och inte tillgodoser alla målgruppers behov tillräckligt väl. Slitaget torde bli högt på t ex grönytor och liknande mötesplatser då de inte är dimensionerade för den verkliga befolkningmängden.</p> <p>Det finns även en risk för att områden utanför centrala Väsby blir förbisedda vad gäller skapande av mötesplatser.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en stor risk för negativa konsekvenser (-2) men även en viss potential till positiva konsekvenser (+1) med avseende på mötesplatser.</p> <p>(-2/+1)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Identitet och inkludering	
<p>Offentliga rums öppenhet och utsmyckning med hänsyn till kulturella värden bidrar till att bygga identitet. Med Väsby's kulturhistoriska arv finns goda möjligheter att arbeta för att visa och dra paralleller till dagens mångkulturella samhälle vilket kan gynna inkludering. Detta eventuella arbete behöver ske med hög medvetenhet. Lokal odling har på andra håll har visat sig gynnsamt för integration och inkludering.</p> <p>En tätare kärna med förbindelser mellan östra och västra Upplands Väsby kan riskera att exkludera människor utanför dessa områden, varför öppenhet och inkludering av kommunens alla områden blir viktig i utformning och tillgänglighet. Viss risk föreligger för negativa konsekvenser genom exkludering av landsortsbefolkningen.</p> <p>Även Väsby's plats i regionen kan bidra till identitetsförstärkning.</p> <p>Här blir länkar till grannkommuner betydelsefullt likvärd som att ha något "eget" i kommunen samt</p>	<p>I den gamla översiktsplanen från 2005 finns (liksom med planförslaget) ambitioner att överbygga barriärer mellan kommunens olika delar. Planen skapar förutsättningar för kommuninvånarna att nå centralt belägna mötesplatser.</p> <p>Tillväxt och nyproduktion innebär en möjlighet att skapa offentliga miljöer som tillmötesgår många grupper, men förutsättningarna är sämre än med planförslaget då ÖP 2005 utgår från andra förhållanden än nu rådande. Det kan innebära en brist på långsiktigt planerade offentliga miljöer som också tillmötesgår många samhällsgrupper. Detta riskerar att identitetsskapandet blir ad hoc och områdesvisa identiteter kan uppstå.</p> <p>Brist på samordning och långsiktig planering för att överbygga barriärer mellan t ex "vi i staden och de utanför" riskerar innebära stora negativa konsekvenser. Det tar liksom med planförslaget tid att bygga en gemensam identitet.</p>

<p>arbetet kring Väsby plats.</p> <p>Det finns här en stor potential att skapa en inkluderande och välkomnande Väsbyidentitet om barriärer kan brytas och ett medvetet långsiktigt arbete sker.</p> <p>Att bygga en gemensam identitet tar tid trots åtgärder för att överbrygga de fysiska barriärerna.</p> <p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en potential till stora positiva konsekvenser (+2) för identitet och inkludering men en viss risk för negativa konsekvenser (-1).</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet neutrala (0) till negativa konsekvenser (-2) med avseende på identitet och inkludering.</p> <p>(-2/0)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Utbildning	
<p>Med utrymme för eftergymnasiala utbildningar i kommunen bereds möjligheten för utbildning av fler grupper vilket möjligen också kan locka studerande från grannkommuner.</p> <p>I planförslaget anges att förskolor och skolor ska ha attraktiva undervisningslokaler med goda utemiljöer och att kulturskolan ska ha lokaler för en mångfald av aktiviteter. Att skapa en kreativ och lärande miljö kan enbart principiellt styras genom en översiktsplan och är beroende av många andra faktorer, t ex inspirerande utövare/lärare/pedagoger och en anda av kreativitet. För att säkra kvaliteten i skola och åtgärda kapacitetsbrister är också många andra frågor avgörande. Detta innebär att det finns en risk för negativa konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en potential till positiva konsekvenser (+1) för utbildning men även en risk för negativa konsekvenser (-1).</p> <p>(-1/+1)</p>	<p>Mångfald och blandat befolkningsunderlag skapar förutsättningar för god utbildningsmiljö, om attraktiviteten kan stärkas. Kvalitet och attraktivitet i utbildning är dock starkt beroende av andra faktorer än utformning och befolkningsunderlag.</p> <p>Med nollalternativet är befolkningsunderlaget mindre än med planförslaget och därför är också resurserna och motiven för att åstadkomma kvalitetsökningar lägre.</p> <p>I översiktsplanen från 2005 finns ett flertal mål och strategier gällande Upplands Väsby som en kunskapskommun och för att uppnå bra utbildning i kommunen. Under 2013 påbörjades ett treårigt projekt, "Ett lärande Väsby" för att höja resultaten för alla skolor i kommunen. Om arbetet fortsätter finns en potential till positiva konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för negativa (-1) till positiva (+1) konsekvenser avseende möjligheten till att tillhandahålla god utbildning i kommunen.</p> <p>(-1/+1)</p>

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Folkhälsa	
<p>När det gäller folkhälsa är det viktigt att tillgängliggöra aktiviteter och utrymmen för samtliga socio-ekonomiska och kulturella grupper. Planförslaget ger goda förutsättningar för det genom att nya mötesplatser avses tillskapas och förutsättningarna att ta sig mellan olika delar av kommunen ökar.</p> <p>Men tillgängliggörandet av aktiviteter är också starkt beroende av faktorer som inte styrs genom översiktsplanering och ofta av andra aktörer än kommunen. Det finns därför en stor osäkerhet i bedömningen av huruvida planen verkligen gynnar alla socioekonomiska och kulturella grupper. Konsekvenserna kan komma att bli neutrala till stora positiva.</p> <p>Planförslaget innebär att möjligheterna att röra sig inom kommunen med gång och cykel ökar, vilket medför små till stora positiva konsekvenser för folkhälsan.</p> <p>Att uppmuntra till lek och spontanidrott från unga år i utemiljön är viktiga inslag för den framtida befolkningens hälsa samt att uppmuntra och möjliggöra för äldre och funktionshindrade att ta sig ut och kunna ta del av olika anpassade ytor, upplevelser och aktiviteter. Det finns en risk att ytor som idag används för lek och spontanidrott byggs bort med planförslaget och att de mångfunktionella ytor som tillskapas inte är optimerade för alla målgrupper. Detta gäller särskilt i den täta stadsbygden där många funktioner ska samsas på liten yta. Det finns en risk för små-stora negativa konsekvenser och en potential för små-stora positiva.</p> <p>Folkhälsa hänger också intimt samman med rekreation då det mentala välmåendet påverkar även den fysiska hälsan i stor utsträckning. (Se Rekreation).</p> <p>Utsmyckning och gestaltning av offentliga rum, vilket framtidsbilden tar fasta på, är positivt för upplevelsen av stadsmiljön och påverkar folkhälsan positivt.</p> <p>2014 antogs det nya folkhälsoprogrammet som avses vara ett stöd för att bidra till en god folkhälsoutveckling i kommunen.</p> <p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en potential till stora positiva konsekvenser (+2) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) gällande folkhälsa. (-1/+2)</p>	<p>Förtätningen genom den centrala staden kan innebära positiva konsekvenser för folkhälsan genom ökad tillgänglighet till aktiviteter och upplevelser. Detta ställer högre krav på medveten samplanering av flera olika faktorer (buller, trafik, parker etc.) för att uppmuntra till aktiviteter och upplevelser. Utan tydlig planeringsinriktning försvåras denna samsyn och avvägning. Det finns därför en större risk för att lek och spontanidrott byggs bort utan att goda alternativ skapas. Tillgängligheten till mötesplatser i andra delar av kommunen ökar jämfört med idag, men inte i lika hög grad som med planförslaget.</p> <p>Förutsättningarna för att förflytta sig med gång och cykel ökar inte i lika stor utsträckning som med planförslaget.</p> <p>I översiktsplanen från 2005 anges att ett folkhälsopolitiskt program ska upprättas. 2014 antogs det nya folkhälsoprogrammet som avses vara ett stöd för att bidra till en god folkhälsoutveckling i kommunen.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för negativa konsekvenser (-1) men även en viss potential till positiva konsekvenser (+1) för folkhälsa i kommunen.</p> <p>(-1/+1)</p>

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Luftkvalitet	
<p>Framtidsbilden innebär en uttalad ambition att minska biltrafiken på stadsgatorna genom att tillskapa effektivare kollektivtrafik och förbättrade förutsättningar för gång och cykeltransporter. Det medför att utsläppen till luft inte behöver öka i samma utsträckning som antalet invånare.</p> <p>Placering av personalintensiva verksamheter nära kollektivtrafik och transportintensiva verksamheter utanför den täta stadsbygden, innebär att luftutsläppen begränsas i stadsmiljön.</p> <p>Tung trafik kommer inte att tillåtas i den centrala staden. En minskning av dessa transporter innebär en minskning av utsläppen av främst partiklar och kväve(di)oxid. Planförslaget bedöms därför ha en potential till positiva konsekvenser för luftmiljön i stadsmiljön.</p> <p>Samtidigt innebär tät stadsmiljö många boende på en begränsad yta och att ventilationen av förorenad luft kan bli sämre än i en glesare bebyggd miljö. Det kan medföra att fler blir berörda av de luftutsläpp som finns. På platser där det sker en koncentration av tunga transporter utanför stadskärnan finns en risk för negativa konsekvenser.</p> <p>Miljökvalitetsnormen (MKN) för luft överskrids utmed E4. Planförslaget bedöms inte medföra några betydande konsekvenser för normen där. I stadsmiljön finns det en risk att MKN överskrids i slutna gaturum på grund av dålig utvädring. Där kan planförslaget innebära en potential till positiva konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en potential till positiva konsekvenser (+1) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) med avseende på luftmiljön.</p> <p>(-1/+1)</p>	<p>Med nollalternativet är förutsättningarna för att minska biltransporterna till förmån för gång-, cykel och kollektivtrafik mindre än med planförslaget. En förtätning i Väsby kärna och en utbyggnad norr om Väsby tätort kan därför innebära ökade privatbiltransporter med ökade luftutsläpp som följd.</p> <p>En förtätning medför samtidigt att ventilationen av förorenad luft kan bli sämre än idag och att fler invånare blir störda av utsläppen.</p> <p>Det finns inte heller någon tydlig strategi att placera personalintensiva verksamheter nära kollektivtrafik och transportintensiva verksamheter utanför den täta stadsbygden, vilket ytterligare riskerar att öka luftutsläppen i områden där många bor. Detta innebär också en ökad risk för att miljökvalitetsnormen för luft överskrids i stadsmiljön.</p> <p>Det finns dock ingen uppenbar risk att nollalternativet kan leda till sämre luftkvalitet längs med E4 och påverka miljökvalitetsnormen negativt.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för negativa konsekvenser (-1) och ingen betydande potential till positiva konsekvenser (0) för luftmiljön i kommunen.</p> <p>(-1/0)</p>
Ljudmiljö	
<p>En tät stadsmiljö har för- och nackdelar med hänsyn till störningar från buller. En förtätning genom ökat antal och/eller större byggnader ger ökade reflektioner av ljudet. Detta tillsammans med ökat antal boende på en mindre yta kan innebära att fler människor blir störda. Förtätning av stadsmiljön innebär å andra sidan att behovet av egen bil (genom satsningar på kollektivtrafik och gång och cykelvägar) minskar, vilket minskar bullerstörningarna från trafiken.</p>	<p>I översiktsplanen från 2005 är ett av delmålen minskat trafikbuller. De områden som idag inte är bullerstörda ska värnas. En förbifart föreslås som ger minskat buller i tätorten.</p> <p>Avsaknaden av en tydlig styrning genom nollalternativet gällande bostadsbyggande skapar dock sämre förutsättningar för att minska ljudnivåerna. Nollalternativet kommer att medföra ett ökat privatbilberoende med potentiellt ökade bullernivåer som följd.</p>

30(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Ljudmiljö fortsättning	
<p>I ny bebyggelse är förutsättningarna också goda för byggnadstekniska lösningar som minimerar bullerstörningar, vilket innebär en potential att färre människor blir bullerstörda än innan.</p> <p>I planförslaget framhålls särskilt barnens miljö som viktig att skydda mot störande buller. I samband med planläggning görs i princip alltid bullerutredningar. Ett strategiskt arbete ska ske framgent när det gäller buller. En ny kartläggning av bullersituationen vid bostadsområden pågår och en bulleråtgärdsplan kommer att tas fram. Att personalintensiva verksamheter placeras nära kollektivtrafik, planering för en tät stadsmiljö samt utbyggd kollektivtrafik och utbyggda gång- och cykelvägar är andra åtgärder som minskar också behovet av privatbilism och störningar från trafikbuller.</p> <p>En ökning av trafiken (och trafikbullret) kommer att ske längs vissa stråk, t ex på E4 och Mälärvägen, men det finns en strategi i planförslaget för att motverka bullerstörning från trafikleder genom placering av bebyggelse och vegetation. De trafikökningar som förväntas innebär dock en så marginell förändring av ljudmiljön att den inte bedöms kunna upplevas. Konsekvenserna bedöms därför som neutrala av denna trafikbullerökning.</p> <p>Borgbyområdet, som planeras utvecklas till medeltät stadsbygd, påverkas av flygbuller. Byggtekniska lösningar planeras för att klara riktvärdena och lokaliseringen av nya bostäder sker utanför influensområdet. Ekeby ligger delvis inom riksintresset Arlandas influensområde och bostäder ska därför i första hand planeras i områdets västra delar. Edsby med småskalig stadsbygd tangerar i väster avgränsningen till riksintresset buller från Arlanda och tillkommande bostadsbebyggelse ska anpassas till detta. Även i Löwenströmska området finns risk för bullerstörningar eftersom området ligger inom riksintresset Arlandas influensområde. Detta kommer att utredas vidare i samråd med Swedavia och Luftfartsverket.</p> <p>Bullret från flygtrafiken till och från Arlanda är märkbar i många delar av kommunen redan i nuläget. Överflygning över tätorten kommer framgent med stor sannolikhet heller inte att minska i omfattning även med det nya miljötillståndet.</p>	<p>Den planerade befolkningsökningen i kombination med ett ökat bilbehov kan innebära att fler människor blir störda. Likväl kommer en mindre ökning av trafiken sannolikt inte medföra någon mätbar ökning av trafikbullret under förutsättning att det inte sker någon höjning av hastigheterna på kommunens vägar.</p>

<p>Sammantaget innebär det nya planförslaget en potential till positiva konsekvenser (+1) men även en risk för negativa konsekvenser (-1) med avseende på ljudmiljön. (-1/+1)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för negativa konsekvenser (-1) och inga tydliga förbättringar avseende ljudmiljön (0). (-1/0)</p>
<p>Planförslagets framtidsbild</p>	<p>Nollalternativet</p>
<p>Rekreation</p>	
<p>Planförslaget innebär att ytan av icke bebyggd mark minskar, framför allt i den täta och medeltäta stadsbygden. De ytor som blir kvar avses dock utvecklas så att deras rekreativa kvaliteter ökar. Nya mötesplatser och möjligheter till urban odling som planeras, innebär nya möjligheter till rekreation. Framtidsbilden innebär möjlighet till lokal utveckling av befintliga sportanläggningar, lekplatser och naturmiljöer, men också en risk för att tillgången till större sammanhängande områden för rekreation blir låg i de centrala delarna. Tillgängligheten till närekreation kan därför förväntas både öka och minska samt förändra karaktär.</p> <p>Mindre parkytor vid förtätning gör att möjligheten till rekreativsmöjligheter i större grönområden måste sökas längre från centrum. Detta medför en försämring av förutsättningarna för kommuninvånare utan bil. Samtidigt förbättras möjligheten att ta sig till mellan olika stadsdelar vilket ökar tillgängligheten till rekreativa värden, genom nya förbindelser och ökad tillgänglighet till kollektivtrafik. Det ger en potential för positiva konsekvenser.</p> <p>Landsbygdens värden, bland annat för rekreation, värnas genom planförslaget, vilket ger ökade möjligheter rekreation i form av friluftsliv. Planförslaget ger därmed en potential till positiva konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en risk för negativa konsekvenser (-1) men även en potential till stora positiva konsekvenser (+2) vad gäller rekreation. (-1/+2)</p>	<p>Nollalternativet kan innebära att färre ytor som idag används för rekreation i stadskärnan exploateras, men kan också innebära att den exploatering som sker inte sker med hänsyn till att värna rekreativvärden i ett helhetsperspektiv. Konsekvenserna förväntas bli neutrala eller negativa.</p> <p>Att utveckla området kring Väsbyån innebär en potential för ökad rekreation i stadskärnan, vilket ger en potential till positiva konsekvenser.</p> <p>Det finns en större risk för att landsbygdens rekreativa värden hotas genom exploatering och att tillgängligheten till dem inte ökar i samma utsträckning som med planförslaget.</p> <p>Tillgängligheten till platser med rekreativa värden ökar genom att barriärer över järnvägen och E4 minskar, men inte i samma utsträckning som med planförslaget. Konsekvenserna kan förväntas bli neutrala eller små positiva.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för negativa konsekvenser (-1) men även en potential till positiva konsekvenser (+1). (-1/+1)</p>

Planförslaget framtidsbild	Nollalternativet
Stads- och landskapsbild	
<p>Påverkan på stadsbilden vid bebyggelseutveckling beror av dels bebyggelsestrukturen och dels den gestaltning som tillskapas. Med en översiktsplan kan detta styras endast principiellt. Nya bostäder ska med planförslaget successivt skapa nya stadskvaliteter samtidigt som gamla bevaras. Planförslaget innebär en snabb bebyggelseutveckling i befintlig småskalig stadsmiljö. Det ger en risk för negativ påverkan på stadsbilden om kontrasten mot befintlig stadsmiljö blir för stor och att planerings- och gestaltningsmässiga värden från tidigare bebyggelse går förlorade.</p> <p>I planförslaget avses områden som tidigare varit planerade utifrån gemensamhetsideal hållas ihop som helheter. Det minskar risken för denna påverkan.</p> <p>Bebyggelseutvecklingen kan också medföra en positiv påverkan genom att brister i dagens stadsbild kan åtgärdas. Vägledande för all planering i den täta stadsbygden är den av kommunfullmäktige beslutade Stadsmässighetsdefinitionen, som innebär ett verktyg för att tillskapa en god stadsbild. I den medeltäta stadsbygden ska Stadsmässighetsdefinitionen vara vägledande för all planering men med lägre krav på verksamheter i gatuplanet. I den småskaliga stadsbygden ska Stadsmässighetsdefinitionen tillämpas i lägre grad men ska vara vägledande för planeringen av gatustrukturen och dess möte med ny bebyggelse.</p> <p>Sannolikt kommer en utbyggnad av master för telekommunikation behöva ske i samband med det ökande antalet användare. Planförslaget hanterar inte detta men det står i konflikt med landskapsbilden som påverkas då nya master byggs.</p> <p>Målsättningen att koncentrera bebyggelsen till stadsbygden innebär en stark begränsning av tillkommande bebyggelse på landsbygden och att tillskott ska ske med stor hänsyn till den befintliga karaktären och skalan. Det innebär att landsbygdens värden kan värnas. Det finns också en ambition att öka de rekreativa värdena på landsbygden och tillgängliggöra landsbygdens natur- och kulturmiljövärden.</p>	<p>Att ÖP 2005 inte ger förutsättningarna att tillgodosednen förväntade befolkningsökningen i kommunen, innebär risk för en bebyggelseutveckling som har bristfälligt stöd i den översiktliga planeringen. Helhetsperspektivet på stadsbilden vid exploatering kommer att saknas vilket medför risk för stora-måttliga negativa konsekvenser för stadsbilden.</p> <p>I översiktsplanen från 2005 föreslås Väsbyån friläggas i hela sin sträckning genom centrala Väsby som en del av stads- och landskapsbilden vid stationsområdet och längs järnvägen.</p> <p>Det skulle kunna medföra en måttlig positiv konsekvens (lokalt stor positiv konsekvens) för stadsbilden.</p> <p>I översiktsplanen från 2005 lägger kommunen vikt vid att bevara och utveckla kopplingarna mellan bostadsnära grönområden och större sammanhängande strövområden. Åtgärder riktas särskilt på att minska barriäreffekterna i form av nya vägar och järnvägar. Det innebär möjligheter till måttliga positiva konsekvenser för stadsbilden. Nollalternativet innebär dock sämre underlag för att minska barriäreffekterna.</p> <p>Utbyggnaden av master för telekommunikation behöver ske i samband med det ökande antalet användare. Detta står i konflikt med landskapsbilden som påverkas då nya master byggs.</p> <p>I landsbygdsområden tillåts ny bebyggelse och andra förändringsåtgärder under förutsättning att den är förenlig med pågående eller planerad markanvändning och inte berörs av förordnande och särskilda bestämmelser. För flera delar av landsbygdsområdena gäller dock särskilda restriktioner (riksintressen, reservat, mm). Det finns liksom i planförslaget en ambition att värna landsbygdens natur- och kulturmiljövärden. Med nollalternativet bedöms det dock finnas sämre förutsättningar att värna landskapsbildens värden än med planförslaget och konsekvenserna bedöms bli neutrala.</p>

<p>Planförslaget bedöms medföra potential för positiva konsekvenser för landsbygdens landskapsbild och små risker för negativa konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en risk för negativa konsekvenser (-1) men en potential till stora positiva konsekvenser (+2) vad gäller stads- och landskapsbilden.</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet en stor risk för negativa konsekvenser (-2) men även en viss potential till positiva konsekvenser (+1).</p> <p>(-2/+1)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Kulturmiljövärden	
<p>I kommunen finns ett rikt utbud med kulturmiljöer, byggnader och fornlämningar, vilka på ett konkret sätt kan visa på historiska skeenden och fenomen. Det finns också flera områden som omfattas av riksintresse för kulturmiljö t.ex. Löwenströmska, Älvsundadalen och söderut samt Skålhamravägen.</p> <p>Områden för utveckling är i planförslaget till stor del belägna i områden med ett långt tidsdjup och med hög läsbarhet av såväl förhistoria som historia i landskapet. Konsekvenser för kulturmiljön kan bli en fragmentisering av det historiskt läsbara landskapet, vilket minskar dess vetenskapliga värde och upplevelsevärde.</p> <p>God planering och genomförande kan ge positiva konsekvenser för kulturmiljön. Om inte detta sker kan negativa konsekvenser uppstå och kulturmiljövärden minska eller helt försvinna. I planförslaget anges att förändringar ska ske med anpassning till befintlig miljö. Det är av stor vikt vid genomförandet av planen att den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen bevaras och om möjligt utvecklas. I detaljplanering kan arkeologiska utredningar behöva göras för att fastställa att inte oupptäckta fornlämningar berörs.</p> <p>Vid planläggning i Edsby ska all ny bebyggelse beakta landskapsbilden kring kyrkan och ske med stor varsamhet eftersom området har starka samband med kyrkomiljön.</p> <p>En god planering vid utformning av mötesplatser och lokala gångstråk i eller i anslutning till värdefulla kulturmiljöer, helst i kombination med informationsinsatser, kan också ge positiva konsekvenser för kulturmiljön genom att tillgängligheten till upplevelsen av kulturmiljö ökar. Detta kräver att miljöerna sköts.</p>	<p>Nollalternativets planer på en mindre omfattande förtätning kan innebära mindre förändring av kulturmiljöer i stadskärnan, men också risk för en exploatering som inte är planerad utifrån ett helhetsperspektiv. En lägre tillväxt av både bostäder och verksamheter kan också göra att förstärkning och utveckling av nya kulturmiljöer stannar av. Med en god planering kan tillväxt och omvandling ske med neutrala konsekvenser för kulturmiljön.</p> <p>Kommunen planerar i nollalternativet att utveckla stadskärnan för kultur och idrott. Med mötesplatser främjas kulturmiljöer. Dock saknas strategi för hur invånarnas behov och önskemål av mötesplatser, lokaler och aktiviteter ser ut, vilket är viktigt för att kultur- och fritidslivet ska bli hållbart. Det saknas även strategi för hur kommuninvånarnas egna kulturresurser ska nå ut till fler människor i kommunen.</p> <p>I exploateringsområden med hög läsbarhet av såväl förhistoria och historia i landskapet, krävs god planering och eftertanke vid exploatering. Kommunen pekar därför i nollalternativet ut kulturmiljöer, bebyggelsemiljöer och kulturlandskap av särskilt intresse, vilka väger tungt vid prövning av exploateringsintressen. Det planeras också för satsningar för bevarandet och utvecklandet av viktiga områden i hela kommunen. Detta är positivt för kulturmiljövärdena.</p> <p>Nollalternativet innebär en större risk för exploatering av landsbygden. Konsekvenser för kulturmiljön på landsbygden kan bli en fragmentering av det historiskt läsbara landskapet, vilket minskar dess vetenskapliga värde och upplevelsevärde. Det finns en större risk för negativa konsekvenser för landsbygdens värden än med planförslaget.</p>

Kulturmiljövärden fortsättning	
<p>Det finns också risk för ökat slitage och nedbrytning som kan minska kulturmiljöns vetenskapliga värden.</p> <p>Landsbygdsområden är till stor del belägna i områden med ett långt tidsdjup och med hög läsbarhet av såväl förhistoria och historia i landskapet. Då framtidsbilden i första hand styr exploateringen till tätorten med en tydlig gräns mellan stadsbygd och landsbygd finns en stor möjlighet att bevara och utveckla landsbygdens kvaliteter och struktur. Detta ger fortsatt hög attraktivitet till landsbygden inom kommunen.</p> <p>Det finns också en inriktning mot att tillvarata och utveckla och öka tillgängligheten till värdefulla kulturmiljöer. Det innebär en potential för positiva konsekvenser för kulturmiljövärdena på landsbygden och små risker för negativa.</p> <p>Värdefulla naturområden/miljöer sammanfaller ofta med värdefulla kulturmiljöer. Ett kommunalt samarbete är ytterligare en positiv faktor som kan stärka utvecklingen och skyddet av dessa miljöer.</p> <p>Tillgången till god kollektivtrafik ökar då förtätningen sker i kollektivtrafikstarkt läge. Detta gör att tillgängligheten till målpunkter, däribland kulturmiljö, ökar. Dock bör nya kommunikationsstråk anpassas till kulturmiljön. De äldre kommunikationerna i kommunen är av hög ålder och har ett högt kulturhistoriskt värde, bl.a. riksintresset Skålhamravägen och det är önskvärt att dessa inte bryts.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en potential till stora positiva konsekvenser för kulturmiljön (+2) men viss risk finns negativa konsekvenser (-1).</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Värdefulla naturområden/miljöer sammanfaller ofta med värdefulla kulturmiljöer. Här finns ofta samordningsvinster. I nollalternativet är kommunens mål att sambandet mellan nuvarande natur- och kulturmiljöer identifieras, analyseras och förstärks, företrädesvis med områdesbestämmelser eller detaljplanprövning och att skyddsåtgärder för utpekad bebyggelse och bebyggelsemiljöer fortsätter. Det ger potential för positiva konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en stor risk för negativa konsekvenser (-2) men även en viss potential till positiva konsekvenser (+1).</p> <p>(-2/+1)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Transporter	
<p>Planförslaget bedöms skapa möjligheter till ett ökat hållbart resande och ett mer jämlikt transportsystem. Förslaget underlättar i första hand möjligheten till att förflytta sig i och mellan områden med gång/cykel och kollektivtrafik. Det finns en potential till att skapa en sammanhållen och attraktiv kollektivtrafik där det hållbara resandet prioriteras högre än det enskilda resandet med bil. Planförslaget bedöms på kort och medellång sikt bidra till positiva konsekvenser och möjlighet till hållbara transporter.</p>	<p>Nollalternativet innebär en fortsatt utveckling av befintliga stråk samt tillkommande gång- och cykel huvudsystem. Det regionala resandet och koppling till angränsande kommuner har ett högt fokus och det kollektiva resandet fortsätter öka sin attraktionskraft med snabba pendlingslinjer och högre status. Det innebär en potential för positiva konsekvenser.</p>

<p>Utmaningen ligger i att skapa infrastruktur som möter upp resandestrukturer och behov 2040 och som inte baseras på dagens färdmedelsfördelning och körkortsinnehav. Det finns också en risk för att ökad befolkning innebär ökade trafikmängder i kommunen.</p> <p>Utvecklingen av transporter sker mycket snabbt och det är därför svårt att fullt ut förutse de förändringar av transportinfrastrukturen som kommer att ske i samhället till år 2040.</p> <p>Det finns därmed en generell risk för att planförslaget inte tillmötesgår framtidens transportbehov. På lång sikt finns således en risk för negativa konsekvenser av planförslaget.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en potential till positiva konsekvenser (+1) men även en risk för neutrala konsekvenser (0) vad gäller transporter.</p> <p>(0/+1)</p>	<p>Nollalternativet kan innebära en risk för att infrastrukturen inom tätortsbebyggelsen i kommunen inte kan nyttjas fullt ut samtidigt som infrastruktur kan behöva byggas ut i andra kommuner om planberedskap inom kommunen saknas. Det medför en risk för negativa konsekvenser.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för negativa konsekvenser (-1) men även en viss potential till positiva konsekvenser (+1).</p> <p>(-1/+1)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Ekonomisk hållbarhet	
Lokal och regional ekonomi	
<p>Planförslaget möjliggör ökad flexibilitet i markanvändningen, vilket ger ökad kapacitet att möta ändrade förutsättningar från omvärlden. Att skapa områden som attraherar inflyttning skapar möjligheter för kommunen att generera ett ökat skatteunderlag och bättre möjligheter till kostnadsutjämning per invånare. Den planerade befolkningsstillväxten i kombination med förtätningen och samutnyttjande av lokaler och ytor skapar goda möjligheter till en effektiv utbyggnad och nyttjande av befintliga resurser inom samhällsservice och infrastruktur. Detta kan medföra stora positiva konsekvenser för samhällsekonomin, lokalt och regionalt.</p> <p>Det finns en utmaning i att möta prognostiserad befolkningsökning genom att arbeta förbyggande med en inkluderande planering och stärkt identitet för att motverka utanförskap. En ökad kunskapsnivå hos befolkningen och möjligheter att bygga samman områden minskar i förlängningen belastningen och efterfrågan på kommunala resurser i ett senare skede. Befolkningsökningen innebär dock en risk för att skatteökningarna blir större än skatteunderlaget. Risken är större om man misslyckas med att en inkluderande planering och stärkt identitet.</p>	<p>Nollalternativet innebär färre dyra kommunala eller regionala investeringar men möjliggör samtidigt färre nyttor, både för kommunen och regionen.</p> <p>Skatteunderlaget blir sannolikt mindre då befolkningsökningen blir mindre. Möjligheten till en anpassning för nya behov hämmas också, vilket troligtvis innebär en sämre attraktionskraft hos kommunen och reducerar effekten på redan genomförda investeringar.</p>

36(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

<p>Likväl innebär den planerade befolkningstillväxten att kommunen tar sitt ansvar för regionens tillväxt.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en potential till stora positiva konsekvenser (+2) för lokal och regional ekonomi men även en viss risk för negativa konsekvenser (-1).</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för negativa konsekvenser (-1) för lokal och regional ekonomi men även neutrala konsekvenser (0).</p> <p>(-1/0)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Effektiv utbyggnad	
<p>Planförslaget innebär en att den täta bebyggelsen samlas i ett sammanhängande stråk och lokaliseras till kollektivtrafiknära lägen. Det innebär ett effektivt markutnyttjande på den mest attraktiva marken.</p> <p>En blandning av olika funktioner på samma yta, så som boende och icke-störande verksamheter och nyttjande av lokaler för olika syften under olika delar av dagen innebär att planförslaget har potential till positiva konsekvenser när det gäller effektiv utbyggnad.</p> <p>Näringslivsverksamheter och mindre bullerkänsliga verksamheter som en del av bullerskydd längs infrastrukturstråk är också exempel på god hushållning av markområden.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en potential för små (+1) till stora positiva konsekvenser (+2) avseende effektiv utbyggnad.</p> <p>(+1/+2)</p>	<p>Översiktsplanen från 2005 innehåller en ambition till förtätning och att skapa en tät och sammanhållen stadsmiljö i kollektivtrafiknära lägen och en funktionsblandad bebyggelse. Bedömningen är dock att planen inte har samma förutsättningar till effektivt markutnyttjande som planförslaget.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för neutrala konsekvenser (0) men en potential till positiva konsekvenser (+1) vad gäller effektiv utbyggnad.</p> <p>(0/+1)</p>
Service	
<p>Förtätning och utbyggnad av befintliga områden skapar goda förutsättningar för att redan etablerad samhällsservice kan utgöra en bas för att möta befolkningstillväxten.</p> <p>Utmaningen ligger i att utveckla de redan etablerade verksamheterna så att den möter framtidsbildens behov på ett effektivt sätt. Detta kan vara förknippat med stora investeringar, men som i och med ett ökat kundunderlag kan spridas på en större befolkning.</p> <p>I planförslaget finns en ambition att skapa multifunktionella lokaler och ytor. Det kan öka nyttjandegraden på lokaler och skapa flexibel samhällsservice som möter invånarnas växande behov i olika skeden i livet. En utmaning är att hitta lämpliga lokaler och områden.</p>	<p>I översiktsplanen från 2005 ligger fokus på utvecklandet av Väsby Centrum som kommunens kommersiella huvudcentrum. De centrala delarna ska också försörja de angränsande och mer avlägsna områdena med undantag för behov hos enskilda grupper.</p> <p>Det saknas dock en strategisk plan för hur kommunen ska möta invånarna och hur detta ska genomföras. Bedömningen är att nollalternativet innebär att det inte sker någon anpassning av servicen i kommunen.</p> <p>Risken är att detta innebär negativa konsekvenser när det gäller att tillgodose kommuninvånarnas olika behov och att samhällsservicen inte når ut till alla invånare utanför tätort.</p>

<p>Risken finns att kostnaderna för att bygga upp den flexibla och multifunktionella stadsmiljön blir stora och att servicen inte kommer alla till godo.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en potential till stora positiva konsekvenser (+2) men en risk för negativa konsekvenser (-1) vad gäller service.</p> <p>(-1/+2)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för stora negativa konsekvenser (-2) men en potential till positiva konsekvenser (+1) vad gäller service.</p> <p>(-2/+1)</p>
Planförslagets framtidsbild	Nollalternativet
Arbetsstillfällen	
<p>Planförslagets ambitioner om förbättrade förutsättningar för företagsetableringar i attraktiva lägen har i kombination med befolkningsökningen potential att skapa positiva konsekvenser kopplat till arbetsstillfällen.</p> <p>Det ställer dock krav på ett aktivt arbete med att skapa nya företagsetableringar. En ökad befolkning kan innebära en risk för brist på arbetsstillfällen.</p> <p>Planen har också potential till positiva konsekvenser genom att skapa högre flexibilitet i kompetensförsörjning och möta företagets behov, om det regionala resandet ökar som förväntat.</p> <p>Tillgängliga företagsetableringar och attraktiv boendemiljö kan också underlätta för att få arbetskraft med rätt kompetens</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en potential till positiva konsekvenser (+1) men en risk för negativa konsekvenser (-1) avseende arbetsstillfällen.</p> <p>(-1/+1)</p>	<p>Översiktsplanen från 2005 ger stort fokus på stärkta pendlingsstråk och förbättrade möjligheter till regionförstoring. Detta begränsar till viss del behovet av att skapa arbetsstillfällen lokalt.</p> <p>Möjligheterna till nyetablering och tillskott av nya arbetsstillfällen begränsas också av att det inte anses finnas behov av nya etableringsområden.</p> <p>Ett aktivt arbete med att tillgängliggöra arbetsplatser genom kollektivtrafikåtgärder kan dock ge kompetensförsörjning för arbetsgivare och skapar därmed även arbetsstillfällen i kommunen. Detta ökar även efterfrågan på nyetablering.</p> <p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för neutrala (0) till negativa konsekvenser (-1) vad gäller arbetsstillfällen</p> <p>(-1/0)</p>
Näringsliv	
<p>Planförslaget medger ett diversifierat näringsliv utan inriktning mot en enskild näringslivsgren. Detta skapar fördelar med minskad sårbarhet, men skapar också utmaningar i att tillgodose olika näringslivsinriktningars olika behov.</p> <p>Ambitionen av att skapa personalintensiva kontorsetableringar med högre transport och pendlingsbehov i anslutning till starka kollektivtrafikstråk är positivt ur ett lokalt och regionalt perspektiv då det har potential att öka det kollektiva resandet och attrahera näringen att etablera sig.</p> <p>Planförslaget har en möjlighet att bidra med att stärka kommunen och näringslivets konkurrenskraft.</p>	<p>Det finns ingen planberedskap att etablera nya verksamhetsområden med stöd i ÖP 2005 och en potentiell tillväxt tillmötesgår inte.</p> <p>Möjligheten för kommunen att anpassa sig till nya behov och utmaningar som följer av ökad efterfrågan på företagsetablering i Stockholmsområdet är mycket begränsat. En näringslivsplan kan upprättas men risk finns för bristande samsyn och samordning med andra områden t ex trafik och utbildning, vilket kan ge negativa konsekvenser för vad som kan uppnås.</p>

38(51)

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION

<p>Risken med planen är att de olika näringslivsinriktningarnas olika behov inte kan tillgodoses.</p> <p>Sammantaget innebär planförslaget en risk för neutrala konsekvenser (0) men en potential till positiva konsekvenser (+1) vad gäller näringslivet.</p> <p>(0/+1)</p>	<p>Sammantaget innebär nollalternativet en risk för små negativa (-1) till stora negativa konsekvenser (-2) med avseende på näringslivet.</p> <p>(-2/-1)</p>
--	--

6 Måluppfyllelse

6.1 Miljökvalitetsnormer

Den nya översiktsplanen kan innebära en potential för kommunen att klara miljökvalitetsnormerna för luft i stadsmiljön. Planen bedöms inte påverka förhållandena utmed E4. Om översiktsplanen inte antas (nollalternativet) finns en ökad risk för att miljökvalitetsnormen för luft överskrids i stadsmiljön men luftkvaliteten längs med E4 bedöms inte påverkas.

Vag gäller ljudmiljön kan planförslaget innebära en potential till förbättringar och att färre blir utsatta för ljudnivåer över gränsvärdena för omgivningsbuller. För nollalternativet kan den ökade befolkningen innebära en risk för försämrade förhållanden alt. att det inte sker några tydliga förbättringar av ljudmiljön.

Det arbete som sker i kommunen utifrån bl.a. vattenplanen bedöms kunna medföra positiva konsekvenser för att uppfylla miljökvalitetsnormerna för kommunens vattenförekomster. Ny bebyggelse i närheten av känsliga recipienter kan innebära neutrala konsekvenser för översiktsplanen och risk för stora konsekvenser i nollalternativet genom t.ex. sämre avloppslösningar och skydd för dricksvattentäkter.

6.2 Avstämning mot miljömålen

Tabell 2, på nästa sida, redovisar en bedömning av hur framtidsbilden respektive nollalternativet medverkar eller motverkar uppfyllandet av miljökvalitetsmålen.

Bedömningen sammanfattas med figurer enligt följande:

Ja, förslaget bedöms bidra till att uppnå målet

Förslaget varken bidrar till eller försämrar möjligheterna till att uppnå målet

Nej, förslaget bedöms inte bidra till att uppnå målet eller motverkar målet

I beskrivningen av hur framtidsbilden respektive nollalternativet medverkar eller motverkar uppfyllandet av respektive miljökvalitetsmål framgår *inte* tyngden av varje enskilt vägval (t.ex. spridd bebyggelse/koncentrerad bebyggelse) och dess bidrag till uppfyllandet av miljömålet.

Tabell 2. Jämförelse mellan framtidsbilden och nollalternativet med avseende på uppfyllandet av de nationella miljö kvalitetsmålen.

Miljömål	Framtidsbilden		Nollalternativet	
Begränsad klimatpåverkan		Kortare transporter Effektiv kollektivtrafik, gång och cykling Effektiv energianvändning i ny bebyggelse		Ökat transportbehov pga. glesare bebyggelse Utbyggnad av kollektivtrafik, fjärrvärmenätet mm Ingen tydlig plan för minskad klimatpåverkan
Frisk luft		Effektiv kollektivtrafik, gång och cykling Förtätning i kollektivtrafiknära lägen. Förbud mot tung trafik i staden		Ökade personbilstransporter i stadskärnan Brist på strategi för att öka gång och cykeltransporter.
Bara naturlig försurning		Större befolkningens mängd kan ge ökade utsläpp Effektiv kollektivtrafik, gång och cykling Förtätning i kollektivtrafiknära lägen		Ökat transportbehov pga. glesare bebyggelse Utbyggnad av kollektivtrafik, fjärrvärmenätet mm
Giftfri miljö		Stadsomvandling kan medföra sanering av förorenade områden Byggnadstekniska åtgärder vidtas så att radonhalter inomhus blir låga Främjande av miljömässigt skogs- och jordbruk		Stadsomvandling kan medföra sanering av förorenade områden Mer utsläpp av avloppsvatten från enskilda avlopp och dagvatten

Miljömål	Framtidsbilden		Nollalternativet	
Säker strålmiljö		Möjlighet till markförlagda kraftledningar utreds vid bostadsområden Anläggningar som avger strålning ska undvikas nära bebyggelse, skolor med mera		Kraftledningar i nära anslutning till bostäder bör läggas i marken Hänsyn tas till behovet av ytterligare telemasterför att bidra till en säker strålmiljö
Ingen övergödning		Främjande av miljömässigt skogs- och jordbruk. Goda förutsättningar att ansluta bebyggelse till kommunalt VA. Utrymmen kan prioriteras för LOD-lösningar.		Spridd utbyggnad kan innebära mer utsläpp från enskilda avlopp lokalt. Sämre förutsättningar för LOD-lösningar då utrymme inte säkras
Levande sjöar och vattendrag		Eventuella strandskyddsdispenser ska utredas nogga Risk för bebyggelse närmare känsliga vattendrag.		Mer utsläpp från enskilda avlopp och dagvatten Risk för bebyggelse närmare känsliga vattendrag Fokus på åtgärder i flera vattendrag
Grundvatten av god kvalitet		Risk för negativ påverkan vid planläggning nära Mälaren och i primär skyddszon runt Hammarby. LOD-lösningar prioriteras.		Skyddsområdet för Hammarby reservvattentäkt exploateras. Spridd utbyggnad kan innebära sämre VA-lösningar som påverkar grundvattnet. Sämre förutsättningar för LOD-lösningar.

Miljömål	Framtidsbilden		Nollalternativet	
Myllrande våtmarker		Risk för påverkan på våtmarker genom exploatering, men strävan efter bevarande av våtmarker		Risk för påverkan på våtmarker vid spridd bebyggelse genom brist på helhetssyn
Levande skogar		Skogsmark ska brukas på ett sådant sätt som utvecklar och bevarar höga värden Bevarande genom skydd av reservat Risk att skogsmark utanför kommunens rådighet påverkas negativt		Risk för att spridd bebyggelse, verksamheter m.m. påverkar skogsmarken negativt Avsaknad av strategi för landsbygden
Ett rikt odlingslandskap		Närodling och bevarande av produktiv jordbruksmark Tydlig plan för landsbygden bevarar viktiga områden		Avsaknad av plan för odlingsmarken Risk för att spridd bebyggelse, verksamheter m.m. påverkar odlingsmarken negativt
God bebyggd miljö		Strävan efter ökad stadsmässighet, mötesplatser och överbyggande av barriärer. Goda förutsättningar för tillgänglighet till kollektivtrafik. Satsningar på stadsnära odling Funktionsintegrering och multifunktionella ytor och rum		Bristande helhetssyn och mindre omfattande exploatering innebär sämre förutsättningar att skapa stadsmässighet Risk för bostadsbrist och utbyggnad utan helhetssyn Bristande förutsättningar för att överbygga barriärer

Miljömål	Framtidsbilden		Nollalternativet	
<p>Ett rikt växt och djurliv</p>		<p>Naturinventeringar vid nyexploatering</p> <p>Flera naturreservat och skyddad natur planeras</p> <p>Nyexploatering ger goda möjligheter till utveckling av ekosystemtjänster</p>		<p>Risk för utarmning av områden med hög biodiversitet genom att de naggas i kanten</p> <p>Sämre förutsättningar för områdesskydd</p>

7 Samlad bedömning

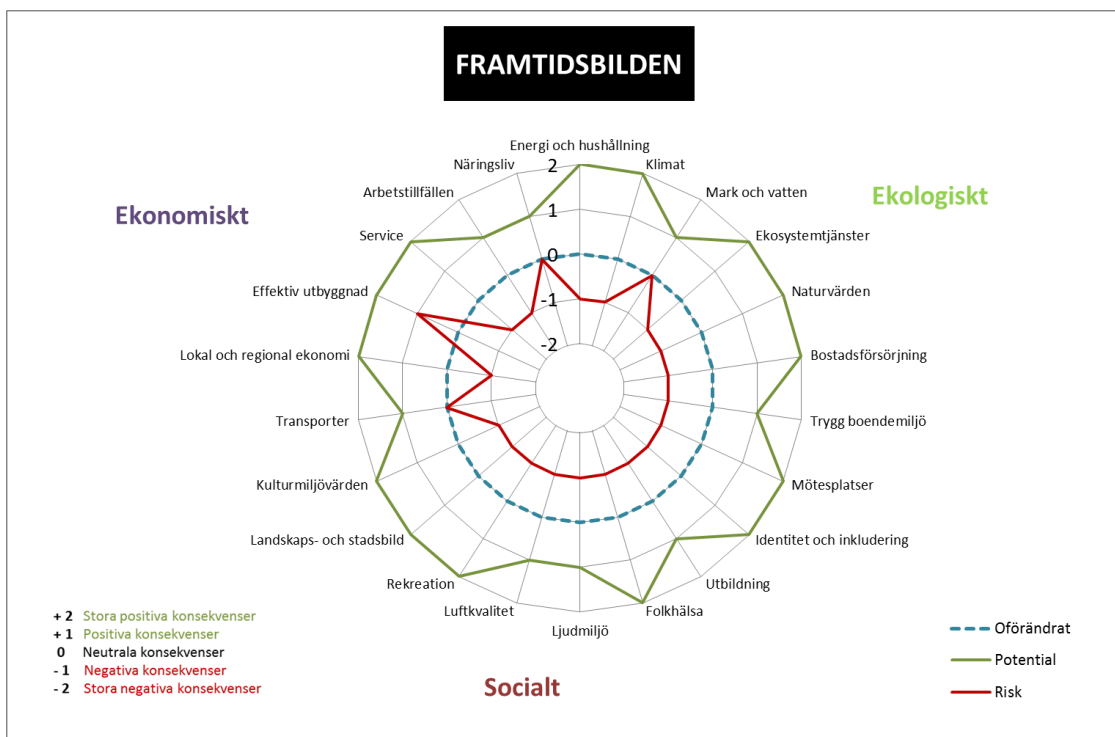
I Figur 1 och 2 sammanfattas resultatet av bedömningarna för framtidsbilden och nollalternativet.

Framtidsbilden innebär sammantaget en potential till betydligt större positiva konsekvenser än nollalternativet. Dessutom är risken för negativa konsekvenser avsevärt mindre. Störst skillnad mellan planförslaget och nollalternativet är det för de ekonomiska aspekterna, särskilt lokal och regional ekonomi samt näringslivet. Planförslaget medför en potential till betydligt mer positiva konsekvenser än om det inte genomförs.

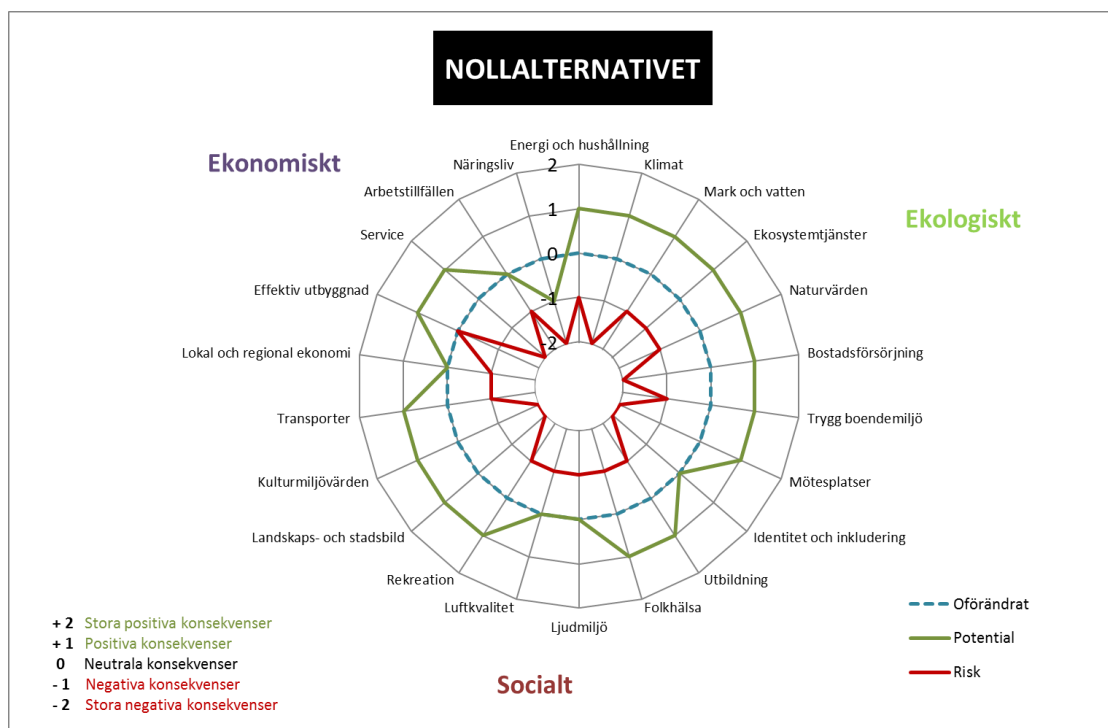
Konsekvensbedömningen av planförslaget (framtidsbilden) visar ett stort avstånd mellan risken och potentialen för de flesta hållbarhetsaspekter, vilket tyder på stora möjligheter att påverka utfallet av scenariot vid genomförandet av planen samt ett stort behov av att styra planutformningen. Skillnaden mellan risk och potential är större för planförslaget beroende på att planförslaget innebär en större potential till positiva konsekvenser. Särskilt stort är skillnaden för de ekologiska konsekvenserna. Om de åtgärder som föreslås i avsnitt 8 genomförs kan dessa troligen medföra förbättringar som minskar risken för negativa konsekvenser. De revideringar och tydliggöranden som gjorts av planförslaget efter samrådet, medför att sannolikheten för positiva konsekvenser av planförslaget för flera av de ingående miljöaspekterna ökar något. Däremot är avståndet mellan risk och potential densamma.

I huvudsak pekar framtidsbilden och nollalternativet i samma riktning, vilket sannolikt till viss del härrör till att principerna i det nya planförslaget följer med från ÖP 2005. Detta kan ses som en positiv aspekt som visar på en långsiktighet i kommunens översiktsplanering.

Planförslaget innebär huvudsakligen mest positiva konsekvenser för de sociala aspekterna. Där är också skillnaden mellan risk och potential minst och planen har en tämligen tydlig styrning. Särskilt gäller detta för effektiv utbyggnad. För några aspekter t.ex. trygg boendemiljö och utbildning är resultatet samma för både framtidsbilden och nollalternativet. Sannolikt beror detta på att scenarierna i större utsträckning styrs av andra faktorer än av översiktsplanen.

Figur 1. Värderos som sammanfattar konsekvenserna av framtidsbilden avseende ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Figur 2. Värderos som sammanfattar konsekvenserna av nollalternativet avseende ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

8 Förslag på åtgärder

Utifrån konsekvensbedömningen av planförslaget har ett antal åtgärder identifierats som kan minska risken för negativa konsekvenser och öka möjligheten att uppnå positiva konsekvenser. Åtgärderna kan planeras in i kommunens arbete med genomförandet av översiktsplanen och genomförande- och uppföljningsgruppen kan planera och följa upp hur dessa genomförs. Förslag på åtgärder anges endast för de hållbarhetsaspekter där det bedöms finnas en betydande möjlighet att påverka konsekvenserna av planen. Vissa åtgärder kan inverka på flera aspekter.

8.1 Ekologisk hållbarhet

Energi och hushållning:

- Konkretisera tätortsnära odling t.ex. genom att krav om 5 m² per invånare ställs vid detaljplanering, vilket anges i "Strategier och metoder för kartering av ekosystemtjänster".
- Se över möjlighet till källsortering inom olika delar av kommunen och reservera mark vid behov.

Klimat:

- Följa upp energikrav i detaljplanering eller genom energirådgivning.

Mark och vatten:

- Åtgärder bör specificeras i en VA-plan. Detta är särskilt viktigt nära Mälaren samt inom vattenskyddsområden.
- Plats för LOD-lösningar bör säkerställas vid detaljplanering. Vid detaljplanering bör LOD-lösningar utformas så att dessa görs multifunktionella genom att t.ex. översvämningsskydd, tätortsnära odling m.m. möjliggörs. Detta kan även säkerställas i en VA-plan eller dagvattenstrategi.

Ekosystemtjänster och naturvärden:

- Precisera hur värdefulla och rekreativa ekologiska områden ska bevaras och utvecklas vid förtätning och detaljplaneläggning.
- Förstärka de ekologiska spridningssambanden över E4an, samt över järnvägen, särskilt norr om tätorten.

8.2 Social hållbarhet

Bostadsförsörjning:

- En behovsanalys av typ av bostadsbebyggelse som behövs inom olika områden kan göras för att prioritera ett kompletteringsbehov.
- Kommunen bör ha en dialog med byggherrar för att utforma boendemiljön efter olika målgruppers behov.

Trygg boendemiljö och mötesplatser:

- En behovsanalys och strategi för hur offentliga ytor inom hela kommunen (mötesplatser, gång och cykelvägar m.m.) kan användas, för att tillgodose olika målgruppers behov och möjliggörasamlokalisering av olika användningsområden.

Identitet och inkludering:

- Vid planering av offentliga platser bör det eftersträvas att en bred samrådskrets bjuds in för att inkludera hela kommunens invånare vid utformningen.

Utbildning:

- Det bör finnas en dialog mellan kommunens förvaltningar gällande skolmiljön för att utveckla den till en kreativ och lärande miljö.

Folkhälsa:

- Inför omvandling av områden bör en översyn och analys av ytor som används för lek och spontanidrott göras, för att vid behov finna ersättningslösningar.

Luftkvalitet

- Vid detaljplanering bör god ventilation säkerställas, särskilt i tätbebyggelse, genom anpassning av byggnadshöjd och volym. Vid risk för överskridande av MKN är detta nödvändigt.

Ljudmiljö:

- Vid detaljplanering bör god ljudmiljö säkerställas genom anpassning av byggnader t ex byggnadshöjd, byggnadsmaterial, planteringar, tysta sidor m.m.

Rekreation:

- Kollektivtrafikåtgärder bör vara kopplade till rekreationsområden för att öka tillgängligheten.
- Utvecklingen av befintliga sportanläggningar, lekplatser och naturmiljöer bör konkretiseras för att säkerställa genomförande.

Kulturmiljö och landskapsbild:

- Vid planering och utveckling av bebyggelsemiljöer (t ex vid detaljplanering i tätorten) bör personer med arkitektonisk och kulturhistorisk kompetens medverka. Detta för att säkerställa hänsyn till befintliga arkitektoniska och historiska värden.

8.3 Ekonomisk hållbarhet

Service:

- En analys av offentliga verksamheters behov av utveckling kan användas för att möta det ökade behov som befolkningsutvecklingen innebär.
- En analys kan göras för att identifiera potentialen till utveckling av multifunktionalitet i befintliga offentliga lokaler och ytor.

Arbetsstillfällen och näringsliv:

- En dialog mellan kommunen, arbetsförmedling, näringslivet m.fl. kan bidra till att underlätta för att förse näringslivet med arbetskraft. Dialogen kan leda till en strategi för att näringslivet ska få arbetskraft med rätt kompetens och underlätta företagsetablering.
- En regional dialog och strategi för att möta behov av storskaliga företagsetableringar kan vara gynnsamt ur ett hållbarhetsperspektiv.

9 Medverkande

Cecilia Sjöberg	Uppdragsledare (UL)
Anna Jakobsson	Uppdragsledare (UL efter samråd)
Josefin Kofoed Schröder (tidigare UL)	Bollplank/Kvalitetsgranskare
Sofie Lücke	Handläggande konsult (revideringar efter samråd)
Kaj Almqvist	Handläggande konsult, naturmiljö
Clas Ternström	Handläggande konsult, kulturmiljö
Annelie Helmersdotter Eriksson	Handläggande konsult, sociala konsekvenser
Joachim Kangevall	Handläggande konsult, ekonomiska konsekvenser
Richard Sjöholm	Expertstöd buller
Göran Lundberg	Expertstöd ekosystemtjänster
Emma Nordin	Handläggande konsult

RAPPORT
2018-04-24
LEVERANS
SLUTVERSION